DEL COLEGIO DE NRA. SRA. DEL ROSARIO

PROOEMIUM.

Philoā nomē pprie loquendo solū significat amorē, et studiū Sciā; usu tamē DD. pro ipsa Sciā ontā usurpatur. Nā cū Pythagoras interrogatus a Leontio Phliasiorū Rege, quā sciā profiteretur? Modeste respondisset se n̄ ēē Sophū h̄ ē sapientē; sed Philosophū, id ē sciā amatorē: adeo eius dictū placuit, ut ex tunc alij sapientes philosophi fuerint appellati, ut tradit D. Thōs 1º meth. lec. 2ª quare sicut Sciā ita et philoā multipliciter accipit. In primis enī sumonit pro collectōe oīū Sciarū, eo plane modo quo iustitia solet denotare universā virtutē.

Magis autē stricte usurpata dividitur in ratālē, nālē, et moralē. Rationalis philoā ea ē, quæ rationis operationē ornat, ut ratio ipsa recte, ac fugatis erroribus in suis possit procedere ratiotinijs. Naturalis quæ de rebus nāa seu de ente nāli, ut ē subiū, et radix motus aut mutationis disserit. Moralis quæ humanis moribus ad normā rectæ rationis componendis dogmata tradit percōmoda; n̄ quidē ex supernis divinæ legis, aut fidei supernalis principijs; (nā quæ his nititur Theologª potius moralis, quā Philoā nūcupat) sed unice ex naturalibus syndereseos aut legis naturæ dictaminibus primis, ac per se notis.

Igitur postquā anno proxime elapso de ratāli philoā, id ē de logā actū ē, rectus postulat ordo, ut in h̄ 2º anno nālē (quæ physica dicit a verbo greco physis, quod naturā significat) exponere aggrediamur. Quā quidē Philoæ Princeps Aristoteles in octo libros ordinate distinxit, et eos inscripsit de physico auditu, sive Acroamaticos auscultatorios, quª ob valde difficiles, quas

180
D36

Colegio Mayor del Rosario.

Ostingt. vulgique captu superiores quæstiones, Marcorii explaōe magnus studiosorū attentiōe indigent, ut pbe intelligi queant: Ita dictos libros ipse Exotericos seu Populares vocat, q.a pp. ipsorū simplicitatē a quovis Vulgari possent facile percipi cujusmodi sũ poësis, analis historia, et alij qui parū superfluit, quorū injuria temporū periere.

In 1º lib. egit Aristoteles de prīpijs intrinsecis entis mobilis, nepe de mā et fā. In 2º de prīpijs extrinsecis, h̃ ē de causis. In 3º de motu et q.a motus ē de genere continuorū, j qq oritur ēē finitū et infinitū egit ibidem de infinito. In 4º q.a motus exercetur j loco vel j vacuo et in tempore disseruit de loco, vacuo et tempore. In 5º de

6º 9ª ūerate motuū. In 6. de partibus motus. In 7º de subordinaōe motus ad fi motus. In 8º de qualitate primi motus, primique Motoris. Divisionē et seriē Aristotelicā omnes RR. imitati sunt; aliq tamē plures pmittunt quæstiones de ordine, ac methodo cognoscendi, ac de 1º cognito, quas nos ad Animasticā reservamus, ubi ppriā sibi vendicat sedē; unde in psenti ab ipsa tantūmodo ccª obiū Phiæ, eiusque scientificā unitatē pmittemus, deindeque per octo physicorū libros percurremus. Sed ut feliciter accidat auxiliū omnipotentis Dei imploremus devoti, Plateriadū Mariæ ex imis invocemus præcordijs radiansque scholarū Solē, Angelicū sctū Thomā, nos adiuvare et illuminare, confidenter exposcamus. Valete.

Colegio Mayor del Rosario.

Quæstio vcā proœmialis de obtō, et vtāte philosophiæ.

Articulus 1º quodnam sit obiectum formale philosophiæ?

Nota 1º: quæstionē n̄ procedere de obtō fr̃ali quo, sive de raōe fr̃ali sub qua 1.
phiæ nalis; q.a h̃ ēē abstraōē a mā singulari, cū concreta mā sensibili
docet A. D.r opusc. 70. q. 5.a ar. 1º et ut certū supponit ab omnibus; sed
solū inquirimus de obtō fr̃ali quod, de quo etiā ē fere certū ēē ens mobile,
Tū q.a Phus et D. T. 1º poster. lec. 41. physicā vocat sciā de subtō motus, q.d
ē ens mobile.

Tū: q.a motus ē ppria et ultimā passiō, quæ in Philoā dmōs- 2.
trat; nā q.d q.d Phicus dmonstrat per ordinē ad motū dirigit; et alias
j sola philoā demonstrat motus: ergo subiū motus, sive ens mobile ē phi-
loæ obiū; nā obiū sciæ ē subiū adæquatū ppriæ, et ultimæ paōnis, quæ in-
tali sciā dmonstratur, ut loco citato docet Aristoteles.

Nota 2º: obiū fr̃ale 3.
philoæ ēē ens mobile motu nāli, et sensibili. Naturali qdē, q.a Philoā
ē scia nalis; unde motus violentus et prt̃nalis ratio tantū attingit̃
a Philoā, inquantū sit reducit ad meliorē sui obti attingentiā. Sensibili etiā
q.a obiū fr̃ale quod n̄ se extendit ultra obiū fr̃ale quo; et h̃ in philoā
concernit mā sensilē ut diximus nº 1º Quare philoā n̄ agit per se de Deo
et Angelis, sed tantū per accīs, et ratiōe, quatenus Deus ē 1.a causa, quæ
immota movet oīa, et Angeli movent cœlū, cujus motus sensilis est.
Ex quo colliges, obiū extensivū philoæ ēē nedū ens mobile, sed ppīes
expertes motus physici.

Nota 3º: ens mobile motu sensibili ald ēē mobile subs- 4.
tantialiter, et ald accidentaliter. 1.m ē, quod pōt moveri acquirendo sibi frā substan-
tialē, ut in generaōe substantiali contingit. 2.m ē quod pōt moveri acquirendo si-
bi frā accidentalē, ut g.do per motū localē acquirit accidentalis ubicaōē;
et utrūque pertinet ad obiū fr̃ale philoæ. q.a corpora cœlestia cōprehendunt
sub obtō fr̃ali philoæ x.a omnes Philosophos, quæ tamē cū n̄ subijcigt

geratī aut corruptioni substantiali solū sū accidētā mobilia motu locali.

5\. Tandē nota: ens mobile ald ēē substāle, et ald accidētale. Substāle ē substāā mobilis, quæ ē radicale prīū motū: accidētale ē accīs quod ē pxīmū prīū motū. Ex quo colligē quod licet substāā sit ens mobile accidētā q.a pōt moveri acquirendo sibi formā accidētalē, ñ tamē ē ens mobile accidētale cū non sit accīs. His potis dictis ē: an ens mobile, quod ē obīū formale philoē sit ens mobile substāle, an potiū sit ens mobile abstrahēs a substāli, et accidētali? Pro utraq. p.e sū graves AA. cū intra, quæ ex.a Scholā D. Thē. Pro quo sit.

6\. Nra 1a: obīū fōale quod et adæquatū philoē ñ abstrahit a substāā et accidēti, sed ē determinate ens mobile substāle. Pt 1o ex A. D.e 6o meth. lec. 1a ubi ait exponendo Phē: Scīa nālis ñ ē cc.t ens simplr, sed cc.a quoddā genū entis, sit cc.a substāā nālē, quæ hēt in se prīū motū et quietis.

7\. Pbat rāōe: obīū fōale philoē ē ens mobile naturale; sed solū ens mobile substāle ē ens naturale: ergo solū ens mobile substāle ē obīū fōale philoē. Coā pāt et māā ē D. Thē 1. physicōy lec. 1.a ubi ait: q.a omne, quod hēt natū mobile ēē, conquēs ē, quod ens mobile sit subīū naturalis philoē. Naturalis autē physica de naturalibō ē: naturalia autē sūt quorū prīū ē natūā; natūā autē ē prīū motū, et quietis j eo in quo est. Mix 1o pr: ens nalē ē q.d ḡstat nāā; sed solū ens mobile substāle ḡstat nāā: ergo solū ens mobile substāle ē ens naturale. Pt mix: nāā ē 1ū, et radicale prīum motū; sed solū ens mobile substāle ē 1ū et radicale principiū motū: q.a nullū accīs ē 1ū et radicale prīū, sed posteriū et radicatū j substāā: ergo solū ens mobile substantiale ḡstat nāā.

8\. Rēnt 2o ay, quod prīā ēntis mobilis accidētalis licet fēē ēntis supponāt alia et radicētur fillis, ñ tamē j rāē prīpiī: q.a ñ dependēt a substāā j ratāndo suo proprio motū; quare per se 1o ḋmonstrāē motū locales de quātitatē, et motū intēsōis et remissionis de qualitate, et solū per acīs de substāā.

Sed 2a ē: Nullū motū ḋmonstratur j physicā nisi sub rāōe motū nālis, nā ḡtexta dicē philoā nālis; sed prīā mobilis accidētalis j rāē prīpiī motū nālis supponūt et radicāt j principiis substālibō: ergo etiā in rāē prīpiī supponūt, et radicātur j aliis. Pt mix: naturalitas aut violentiā motū ñ summitē ex ḡformitate, aut oppōē cū accidentibō ex qā proxime proveniūt, sed solū ex ḡformitate, aut oppōē cū substantia proquā cū 1.a radice: ergo. 9

Pt ans 1o: q.a naturalitas motū ñ summitē, nisi per ordinē ad subīū q.d rū illiū se hēt ut nāā; sed sola substāā se hēt ut nāā rū motū ñ vo accīā: ergo naturalitas motū ex sola ḡformitate cū substāā summitē. Pt mix: q.a nāā definitē 1ū principiū motū; sed sola substāā ē 1ū prīpiū, nā accīā sū prīpia prīā, ac ḡinde 2o radicatā in substāā tāqā in 1o radicali principio: ergo rū motū sola substāā se hēt ut nāā. 10

Pt 2o exemplis. Tū, 11

q.a motū sursū in lapide licet sit ḡformis prīō accidētali nimirū qualitati impressæ a projiciente ñ ē nālis, sed violentū, q.a ē ḡ 2a inclinaē substantiæ lapidis, et ideo motū deorsū j lapide ē nālis, q.a ḡformis ē substantiæ ipsiū, exigentis in centro conservari. Tū, q.a licet motū calefactiōis j aqua sit ḡformis calori j ḡo prīē radicatē, ñ ē nālis, sed ē absolutē violentū, q.a ñ ḡformis, sed ḡtrariē substāæ aquæ; imo si calori ē ḡformis, ideo ē q.a calor ē virtū ignis ex quo hauxit inclinaē ad maxīā intensionē.

Tū q.a motū augmētationis, vl alterationis ēēt cœlo violentū; et tamē ñ ēēt ḡtrariū quātitati, aut qualitati cœli; nā quātitas ex se augmētabilis ē usq in infinitū, et quælibet qualitas ex propria rāōe sēper intēsibilis ē: ergo ḡdicti motū ideo ēēt violenti, q.a substantiæ cœli opponerent: ergo naturalitas, aut violentia motū &c.a 12

Arg. 1o ex D. Thā 3e meth. lec. 13

6.a asserēt, quod si ñ ēēt aliæ substāæ priores substantiis mobilibō corporalibō, Scīa naturalis ēēt philosophia 1a. id ēēt physicā ēēt methaphā; sed si obīū fōale philoē ēēt ens mobile substāle, etiā si substantiæ spirituales deficerēt ñ bē colligeret, quod physicā ēēt methaphā; nā tunc adhuc restaret obīū scibile a methaphā, nempe rāō ēntis mobilis abstrahentis a substāli.

tgali et accidgtali: ergo.

14. Rr. v.o n̄ argum̄ nec favet sic. Dr̄ij, nec adversat r̄ae. 1.q gāt hec ratiõne: etiãsi obiēm philoẽ eēt ens mobile abstrahẽs a substgali, et accidgtali ex defectu substantiarum spiritualiu n̄ recte colligeret phycã eē methacam; q.a tunc relinqueret ut scibilis, s.d rão entis mobilis abstrahẽis a mobili motu nali et violento. s.d rão com̄is entis, n̄ quidẽ sub raone mobilis sed sub pura et ultimã raone entis; ut tandẽ rão entis, ut abstrahit a reali, et raonis: ac ṗind̄ remaneret rão specativa methacẽ, et hec eēt ṗlis: ergo si argum̄ oĩ alqm̄ hẽt pgue militat D.e sũ D.e riam.

15. 2.ũ enĩ spectat: q.a sensũ cõe D.t. ē quod si n̄ darẽt substantie spirituales phycã eēt methacã; n̄ q.a hec n̄ eēt possibilis, sed q.a n̄ daret de facto; et argumtũ pbat q.t j illo casu eēt poss methacã quod libenter cõcedimũ, nec ab R. D.e negat. n̄ v.o pbat quod daret de facto methacã, et n̄ solũ nãr D. Th., q.a tunc n̄ eēt nesst.o methacã nec hões illũ querãrent et sic phycã eēt 1.a de facto.

16. Et rão hũ ē D. Thẽ 6.o meth. lec. 1.a in fine, ubi reddit raõ quare methacã agit de ente ut sic, et ut ens; q.a ult. ṗixãe ẽ substãg Dei, qui ē ẽ ens: unđ tota rão inquirendi raõ cõmũ entis abstrahẽtis ē, ut cognoscamũ sub aliquã rãe cõmuniori sũ spiritualia que n̄ s. mobilia motu sensibili, et materiali cũ aute hec rão in casu congeũ deficeret, deficeret necessãs ṗrendi methacã, que ṗind̄ de facto deficeret, et phycã eēt de facto 1.a Und in fia n.o mis. ~~Ad pb. omnisse enti n̄ cunqũ~~ et eius inferẽ pbaoẽ ommitto.

17. Arg.s 2.o 1.a radix cõgnẽ motũ ē obiẽ fiale philoẽ sed aligd mobile accidgtale ē 1.a radix aliẽ motũ: ẽ aliẽ mobile accidgtale ē obiẽ fiale philoẽ. Ar mir 1.o q.a Arstots 1.o et 2.o phyc. sẽpe summit ẽ exemplo pṙincipiorũ naliũ subiẽ. et fẽ accidentalẽ, ut calidũ frigidũ, et privaoẽ caloris et frigoris; sed ṗria naturalia s. 1.a ṗria motũ: ergo. 2.o q.a mobilitas accidentalis cœli, que ṗriũ ē motũ localis n̄ põt reduci ad aliũ priorẽ mobilitatẽ substantialẽ, q.a cœlo repugnat; sed ṗriũ q.d n̄ reduc̄ ad aliud ṗriũ ē 1.ũ: ergo.

3.o q.a 1.a radix mobilitatis localis ē quãtitas, et qualitas mobilitatis intẽsiõis, et remissionis: ergo quod ṗriũ cõstans ṗdictẽ mobilitates per se et ṗme cõmũ ṗdictis fẽis accidentalibũ, nullo v.o modo substãẽ nisi raone acciũ; nã mobilitas localis raoẽ sui cõvẽt quãtati, q.a ē divisibilis, s.d hẽt partes extensas, n̄ v.o rãe substantie; imo substãa rãe quãtatis ē divisibilis et hẽt partes extensas; similiter intẽsibilitas de qualitate et n̄ de substãa demonstrat, cũ sola qualẽs rãe sui sit intẽsibilis, n̄ v.o substãa, nisi rãe qualitatis: ergo. 18.

N.e mis. Ad 1.ũ pb. r.o q.d Phũ ut explicet ṗria naturalia ponit exemplũ in mã, et fẽa accidgtali, n̄ ut in ṗripijs v.e nalibũ sed ut in ṗrincipijs stẽnbũ siliẽ cũ nalibũ, et alias notioribũ, ac ṗind̄ aptioribũ ad explandũ ṗria nalia: Und Ar. D.e 12. meth. lec. 4.a ait: quod Phũ utit̄ exemplo mẽ et fẽ accidentalis loco substantialis maxis manifestãe nis causa. Sic enĩ ipsemet Arstotes expliãt sẽpe ṗalitatẽ mẽ t.ẽ exemplo mẽ artificialiũ, utens n̄ tũ rei veritate quũ rerũ similitue ob majẽ dĩẽ claritatẽ. 19.

Ad 2.ũ n.o maẽ. s.d illũ disẽ: n̄ põt reduc̄ ad aliẽ ṗrimẽ mobilitatẽ substgalẽ aliẽ substgaliter mobilẽ, D.o solũ accidgtã mobilẽ, n.o ẽ repugnat cœlo cũ moveri n̄ possit, ad acqrendũ sibi fẽũ substantialẽ, secũ v.o 2.ũ; q.a cœlũ ē mobile subieoẽ substgale, sed accidgtã raoẽ mobile motu circulari racaltẽ orto a nã substgali ipsiũ quũ petit influere in inferobũ medio motu. 20.

Ad 3.ũ n.o ans. Ad pb. dico, ṗdictas mobilitates ṗxime, et fẽx cõvẽre fẽis accidgtalibũ ẽ se 1.o, subiectẽ v.o cõviẽ racaltẽ raẽ sui; nã q.a substãa ē corporea et corruptilis racãe quãtatẽ augmetabilẽ, et qualitates alterabiles et intẽsibiles. 21.

Nec obstat q.d mobilitas ṗxima accidgtalis solũ cõviãt substãẽ raẽ aciũ et n̄ raoẽ sui; q.a raoẽ sui cõvẽt substantie eē 1.ũ radicẽ mobilitatẽ accidentaliũ, ac ṗind̄ eē obiẽ fiale per se 1.o inspectũ a phyloã, q.d quidẽ ē substgã n̄ ut ṗxime, et fẽx mobilis, sed ut racaltẽ mobilis. 22.

Replãbis: ṗxietas ṗcat 23.

de subō, et enīg de esſā cā ē; sed n̄ oplexy: pxima insensibilitas naralis n̄ pcat de substāa; nq hec ppōo ē falsa: substāa ē pxime insensibilis naxā: ergo pxā insensibilitas naxālis n̄ ē ptās substantię, nec illa zacāt. R.º qd prās pcat de subō, et esſā cā ē et soly eo modo, quo ē pprietas subī; oplexy aucq illud sumpty fāx n̄ ē ptās substantię, sed soly zacaltā sumpty. Und ex qō hec ppōo sit falsa: substāa ē pxime insensilis naxā soly ovincit quod pxima insensilitas nalis fāx sumpta n̄ sit ptās substantię, secq v.º quod n̄ sit illię ptās zacaltā sumpta qualitā v.º pcat de substāa, quę ē p.ª zadix insensibilitatis pxę naturalis. Aelq. 2.º

Aaluis 2.º an philōa ī vna, vel multiplex secundy specię?

24. Uny suppōt et alay īnqzit psens oxoversia: supponit philōg nālē ēē Sciam et mexito; sic enj censent oēs philosophi v.º Heraclity, Cratilly, et Academicos hac ducti zaōe: philōa dmonstrat corpora moveri, q.ª hpt naxā: mixty ēē corruptile q.ª otat qualitabq o.ªxijs anālia ase moveri, q.ª hpt anā, et pp.ª hōmi: ergo ē Sciā. Pāt coā: q.ª omnes istę dmonstraoēs alquā naty debent generare. et n̄ aliy, quę naty scientificy philōę.

25. Opp.t Sciā agit de perpetuis, et nessarijs; philōa aucq disputat de mutabilibq: ergo n̄ est Sciā. Disq. māj: de perpetuis, et nessarijs quoad onexōę o.º quoad extīq. n.º māj, et applatā dsitione mixi, n.º consquā. Res enj de qq agit phycā possyt existere et n̄ extēre; onexio tamę rexy de qq agit phycā, cy suis prāibq ē indefectibilis et nessa.ª, quod sufft et phycā sit Sciā: quare Sciā n̄ demonstrat extīq rexy, sed has. vt illas prātēs debexi zebq.

26. Que itidę posumq posumq ex oni Philosophōzy osensu supponere, illy ēē spelavā. Raō ē: nq Sciā spelavā ē illa cq finis ē pprij obtī pura otēplāo; sed finis philōę ē rexy naxaliy, quę sū illię pprij obtī pura otemplāo: ergo ē Sciā spelavā. Mix pāt: nq Philōa n̄ scqpiat? xes nales, vt illas efficiat: ergo illię finis ē rexy naxāliy pura otemplāo.

Nec dicas, cognioę pximi moxalis, quę philosophica ē ēē pxacq. q.ª exitat ad amoxę Dei. Nq disq. illud ans: exitat ad amoxę Dei p acciens et xemote, o.º pex se, et xaddendo regulas, sive pcepta eliciendi amoxę Dei, n.º ans. Und n̄ ē practica, sicut, nec methaca ē Scia practica, esto ex cognioē 1.ę causę, quę methacā cognio ē, possit dileō Dei exitaxi. 27

Nec itexy dicas medicinę, quę Sciā practica ē, ēē paxtę philōę: agit enj de ente mobili ad sanitatę, qd ē pās obtī philōę, vlt entis mobilis, ac pex consquēns etiq philōę debexi pxactię deputaxi. Nq x.º, medinę ēē quidem Sciam physicę subalternatę; n̄ tamę paxtę philōę, nec obty medinę ē pās, sive paxtiale obty philōę; obty enj philōę ē ens mobile abintrinsēo, sit a nā; obty auteę medinę ē ens mobile ad sanitatę ab extrinsēo, et pēx axtę: quare stat b.e quod phycā sit spelavā, esto medinā sit practica. 28

His exgo suppoīs, aliy. qd psens oxov.ª inqzit ē: vtxy philōa quoad omnes sui paxtes sit vna sm̄ specię, an mplx p tractatuy vaxietate? Cc.ª quod dividyt Aa. etiq intra Scholq D. Thę; nq pp.l pute phylōg ēē vny Sciq generice, libxoxq phycoxy de cælo de generaōe, et anima ēē illię paxtes subiecvās, sive divsās species, in quas divit.r philōa. Ita Caietany, Capoly, Sonsinas, Ferrara, Prado et alij. 29

Pex opposity alij sentiyt, philōg ēē vny Sciq vnitate specicā athoma, et indivisibili in pluxes; libxoxq phycōxum de cælo generaōē, et anima ēē paxtes obiecvās, sive dnonaoēs, sumptas ex diversis obtīs materialibq, ad quę philōa vna et penitq indivisa se extendit. Ita Rubio, Murzia, Joannes a S.to Thā, Cdeq. Comp. S. Thę et aly pp.l, cy qq sit. 30

Nrā oclūo: philōa n̄ ē mplx sed vna secundy specię. Pt zaē: omnia de qq agit phycā cadyt sub eadę abstraē, nēpe sub abstraē a mā singulari cy oceπsā mē sensibilis, pterea omnia ex eisdę pxincipijs dtxānt, nēpe pex pxja entis mobilis: ergo oīa de qq agit philōa sū vny fāx in ēē obtī subindęq phylōā ē vna specifice Scientia. 31

Pbat.r 2.º: 32

una et eadē specifice ē scīa quæ agit dē mobili in cōī et dē illius speciebus; sed philosophus in octo libris physicorum agit dē mobili in cōī, et in libris de generatione, de cœlo, et aīa dē mobili in particulari: ergo. Minor patet. maior vero probatur: scīa agens de genere agit de speciebus in quas per se dividitur genus ut obiectū ē illius scīæ, sed mobile, de quo agit philosophus in libris physicorum ē obiectū philosophiæ, et mobile motu locali, motu generationis, et motu vitali, dē quibus agit in libris cæteris, sunt species in quas dividitur mobile ut ē radix motus: ergo.

ut ē radix motus

33. Confirmatur: eadē specie logica, quæ tractat dē modo sciendi agit de illius speciebus, nempe de definitione, divisione et argumentatione; eadē etiā geometria quæ considerat figuram in cōī agit de illius speciebus, ut de triangulo et quadrangulo: ergo scīa, quæ agit de genere agit de illius speciebus, et consequenter scīa agens de mobili in cōī agit de illius speciebus.

34. Arguitur 1º diversa immaterialitas obiecti petit diversas scientias: sed obiecta cæterorum, quæ versatur physica sunt diversæ immaterialitatis: ergo. Probatur minor: ubi ē maior et minor abstractio, ibi ē diversa immaterialitas; sed inter obiecta philosophiæ quædam abstrahunt magis, quam alia; nam mobile in cōī magis abstrahit, quam mobile in particulari: ergo.

35. Respondeo negando minorem. Ad probationem distinguo maiorem: ubi ē maior abstractio formalis, ibi ē maior immaterialitas, concedo; ubi ē maior abstractio totalis, nego maiorem. Abstractio formalis ē abstractio formæ a materia, totalis ē abstractio superioris ab inferioribus: igitur mobile in cōī magis abstrahit abstractione totali, quia cum sit universalius abstrahit a mobilibus inferioribus, a quibus mobilia in particulari non abstrahunt; abstractione tamen formali non magis abstrahit, quia tam mobile in cōī, quam mobile in particulari tantum abstrahit a materia singulari concernendo materiam sensibilem.

36. Instabis: cœlum abstrahit a qualitatibus contrariis, a quibus non abstrahunt generabile et corruptibile: ergo inter obiecta philosophiæ unum abstrahit magis quam aliud, etiā abstractione formali. Distinguo consequens: unum abstrahit magis quam aliud intensive, nego, extensive, concedo consequens. Abstrahit enim cœlum ab aliquibus qualitatibus sensibilibus, a quibus non abstrahunt generabile et corruptibile, nempe a qualitatibus contrariis, quod ē abstrahere magis extensive, sed concernit alias qualitates sensibiles quæ in ratione sensibilis eiusdem rationis sunt cum qualitatibus contrariis; quapropter non magis abstrahit intensive.

Cæterum excessus ille in abstrahendo extensive materialis ē, et insufficiens ad diversificandam physicam, quia insufficiens ē ad diversificanda propria; quia sicut propria motus generationis, quæ concernit qualitates contrarias subordinantur, et pendent a principiis, sive definitione motus in cōī; ita subordinantur et pendent a principiis, sive definitione motus in cōī principia motus localis cœli, qui prædictas qualitates non concernit. 37.

Nec dicas: aliquod obiectū philosophiæ, nempe animam rationalem abstrahere maiori abstractione formali etiam intensive, quam cætera eiusdem philosophiæ obiecta. Respondetur quod anima rationalis dicatur metaphysica, ut pertinet motus physici; ac ibi non utique corporis quæ ratione non abstrahit, sed concernit materiam sensibilem. 38.

Arguitur 2º ex D. Thoma 1º posteriorum lectione 41. 39.

aiente: aliud genus scibilis ē corpus naturale, et corpus mathematicum, et utriusque horum generum distinguitur in diversas species scibilis secundum diversos modos, et rationes cognoscibilitatis. Tunc sic: mathematicæ sunt diversæ scientiæ, quia corpus mathematicum quod ē earum obiectum ē unum scibile generice; sed corpus naturale ē obiectū philosophiæ: ergo quia ē unum scibile generice, philosophia ē multiplex scientia sub specie.

Distinguo minorem: corpus naturale 40.

ut mobile a natura ē obiectū philosophiæ, concedo; ut mobile a natura sive per artem, nego minorem, et distinguo consequens: si ut mobile ab intrinseco, et per naturam esset unum scibile generice esset philosophia multiplex secundum speciem, 2º si ut mobile præscindendo a motu per naturam, aut per artem sit unum scibile generice erit philosophia multiplex sub specie, nego consequentiam. Ē ergo intelligendus D. Thomas de corpore naturali, ut præscindit a mobili naturali, et a mobili ad sanitatem per artem; qua ratione ē unum generice continens sub se diversa scibilia, nempe corpus ut ē mobile naturale, et corpus ut sanabile specificans, diversas scientias, nempe physicam, et medicinam: cum quo stat, quod philosophia cuius obiectū non ē corpus naturale in ea latitudine, sed ens mobile animatum, sit una scientia specifice.

Ex dictis in hac quæstione colligitur 1º: 41.

physicam esse unum simplicem, et indivisibilem habitum non constitutum ex pluribus partialibus etiā si ad diversa se extendat, quia ea omnia respicit sub eadem ratione formali, nempe

sub raõ entis mobilis. Collig! 2º. essalg defiong philoẽ. quę ẽ hęc: philosophia ẽ scia agens de ente mobili. Recolite dicta j gemialib9 logĩ. quę multu pcedentiu intelligentiã iuvabunt. Liber 1º.

Liber 1º. de principijs intrincecis entis naturalis.

Phg. qui semp rectã pcedendi methodũ observavit, priũ egit j h 1º libro de principijs entis nalis j cõi, deinde de illis j particulari sermonẽ instituit cũ et nos vestigijs inhęrentes disputabimg 1º. de principijs in cõi, dinde de eisdẽ sorsũ et in partlãri, postea de cõposito resultante ex eis; tandẽ g dẽ integritate de cõpositi cõplemẽtis, vlt de illiũ subsistẽa et existẽa. disserimũ. Sit ergo. qº. 1ª. de principijs.

Quæõ 1ª. de pñpijs intrincecis in cõmuni.

~~Articulg unicg quid, et quotuplex sit pñiũ?~~

1\. Artũs vcg quid sint, quot, quęnã, et qualia pñpia intrĩcã entis naralis?

Nota 1º: priũ, causã, et elementũ differre j eo qd priũ latig patet, quã causa, et caussa latig, quã elementũ; nã priũ ẽ illud, a quo algd pcedit. Caussa vº addit raõi principij dependentiã effũ ab illa, et elementũ vlterig exigit ẽẽ caussã intrĩsecã. Unde Pr. ptern9 ẽ priũ filij et non caussa, et cũ extrincũ, efficiẽs, exẽplaris, et finalis, sũ pñia, et caussę, et n elemẽta.

2\. Nota 2º: quod ens nãle j 2plici statu cõsiẽrãri põt, nẽpe vl. in fieri qdo aũ pducr, vl. in facto ẽẽ qdo iã ẽ pductũ. Et pcedit dubiũ de principijs entis nãlis j utroq statu, vlt tũ de principijs ex qq ens naturale pxãr aut fit j 1º. ẽẽ, quã de illis ex qq intrĩce, et permanẽter cõstat iã factũ. sed observa, qd fieri entis nalis: summit j pñenti p raoẽ, vl. passiõe, qua ens nãle fit, et dependet ab agente; sic enj n hẽt ald priũ, quã extrincecũ agẽs: sed summit p mutaoẽ intrĩcã. et fũali, qua transit ens nãle de n ẽẽ ad ẽẽ et

mutão dir substantialis.

Nota 3º: priũ ald ẽẽ intrĩcũ, sine quo nec intelligi, nec definiri põt principiatũ, et ald extrincũ, sine quo intelligi et definiri põt; et h cõvenit caussis extrincecis. Nota 4º: quod priũ intrĩcũ põt summi pprie et strictẽ, vl. late, et imppriẽ. 1º modo summitr, qdo principiatũ nec ẽẽ, nec intelligi põt sine illo ut cõponente intrĩcẽ p mũ partis influentis, in alquo genere caussalitatis intrĩcẽ, qd soly põt mẽ, et fã cõvenire. 2dº vº modo summitr qdo principiatũ n põt intelligi sine illo, sive p mũ subi, sive tũ, vl. a quo vl ad quę, licet nec intrĩce cõponat, nec in alquo genere caussalitatis intrĩcẽ influat. 3

Hanc 4.

duplicẽ acceptionẽ principij cõprẽhendit explavit Phg definiendo cõpta pña intrĩcã entis naralis. 1º. cõprehendẽdo tg pña intrĩcã pprie sumpta, quã late accepta h pacto: quę n fiũt ex alijs neque ex alterutris, sed omnia (id ẽ entia nalia) fiũt ex ipsis.

Hęc defiong (ab omnibg admissũ) trad- 5.
dit Phg in h 1º. lib. cap. 5º. quę sic explicat A. D. lec. 10: ponit pbalẽ „
raoñẽ ad ostendendũ qd prima pña sũ cõtraria, quę talis ẽ: tria videntr „
de raõe principiorũ ẽẽ. 1ũ quod n sint ex alijs. 2ũ quod n sint ex alterutris. 3ũ quod õia alia fiũt ex eis; sed hęc tria cõviũt primis cõtrarijs „
ergo 1ª. cõtraria sũ pña. Hęc D. Th! „

Ex qq sic deducimg: illa tria cõviũt primis 6.
cõtrarijs, quę ut infra videbimg sũ fũa et eig privão: ergo debet intelligi in significaoẽ cõprehendere n solũ pña intrĩcã cõponẽtia p mũ partis qualia sũ mã, et fũa j cõposito nãli, sed etiã privaoẽ quę p mũ partis intrĩcẽ cõponere n põt ut cõstabit infra: cõprehendit ergo hęc definio priũpiorũ tg pñpia intrĩcã pprie, quã imppriẽ explatã.

Et j hac generalitate sic eg expono: 7.
pña entis nalis n fiũt ex alijs, neq ex alterutris, nec ut ex parte nec ut ex subtõ nec ut ex tẽo j eo genẽ, in quo sũ pña; sed õia entia naralia fiũt ex ipsis, vl. ut ex pe, vl ut ex subtõ, vl ut ex tẽo. Et nota qd dir n fieri ex alijs, neq ex alterutris, ad denotandũ quod n de-

bet fieri ex aliis diversi principiis nec mg ex altero principio

8. Cui expon

n obstat quod fōa materialis quę ē vny ex principiis entis nālis

fiat ex mā et privaōe, q.a n fit ex eis in genere causę fālis in quo

fōa ē priy. Nec obstat q.a mā 1.a cōponatur et resultet ex partibg

integralibg, q.a hic desinunt prīa esslīa phycā entis nālis in quo

gerē n cōstat partibg; q.a partes integrantes n cōparg.t ut āg, et pōa phy-

cā qindeq n excludyt.

9. Aliter Phg cap. 6.o agens de num.o principiory secūdy

veritatē (sic enj illud caput inscribit) nppe de num.o principiory, quę ā-

prie, et stricte n intrīcā sic ea definivit text. 37. prīa autē semp oppo-

tet manere: ergo secūdy veritatē, et loquendo de principiis intrīcis, qę

āprie et stricte n talia, illa n, quę semp pmanēt cy eo cg n intrīcā prī-

pia; sed sola principia, quę cōponūt intrīcē principiaty p mg partis influe-

tis in alquō gerē causalitatis pmanēt semp cy eo, et pāt: ergo sola

illa n prīa intrīcā j pprīa, et stricta significaōe, et sm veritatē xo.a

Phy. In utraq principiory acceptione explatā pcedit dubiy. Pro quo S.

§.9 1.o statuitur 1.a conclusio.

10. 1.a cōlūō: nec mā, nec fōa, nec privāo n prīa intrīcā entis nālis in fieri

in stricta acceptiōe. Pr.o raē: qz nāale j fieri nihil ald ē quę trāsitio

fieri seu mutāo substantialis entis nālis de n ēē ad ēē; sed hic trā-

sitio n cōponit intrīcē tāquę ex partibg ex mā fōa aut privaōe: ergo

nec mā, nec fōa nec privāo &.c Pr mia per partes et 1.o quoqy ad mā.

Sy q.a transitio ille caret oī phycā cōpoē: ergo n cōponit ex mā, quę sly

in cōpoē phycā pōt ēē pars.

11. Sy, q.a subj transitio n ē pars intrīcā trāsitio si-

cut j successivis subj mobile n ē pars motus localis; sed subj transiens j

generaōe substāli ē mā 1.a ergo. Sy deniq q.a transitio generāis sub-

stālis recipit j mā; alias asigna subj in quo recipit; sed q.d recipit

in alquō subtō n cōponit intrīcē ex ipso: ergo quod prīg.

Deinde pbr mia qty ad fōa. Sy q.a fōa ē trāg ad quę transitio generāis 12

et finis eiq; sed nulla res fit aut cōponit intrīcē ex trō ad quę neq ex fine

ipsiq sed fit ad trāy, et pptr fine: ergo transitio generaōis n cōponit intrīcē ex

fōa tāquę ex parte. Sy q.a oīs transitio ad trāy ē prior nā suo trō, v.l q.a illy

causat, v.l q.a servit subj p alquo priori nō in via ad trāy; sed fōa & gā

loqmur ē trāg ad quę transitio generaōnis: ergo.

Tandē pbr mia quanty ad 13

privaōe. Sy: q.a privāo ē quid negativy, aut remotivy; sed transitio,

seu fieri entis nāalis quid potivy ē: ergo negr privāo intrīncē

cōponere pdicty transitiy. Sy: q.a privāo negr existere pmanētē simul

cē j instanti generaōis: ergo quod prīg. Pr.o ans: j instanti reali ge-

neraōis existit fōa geniti; cy generāo sit in eodē instanti; sed privāo

negr existere pmanētē in eodē instanti, in quo existit fōa, alias fōa

et privāo simul et in eodē instanti existerent in eodē subtō, quod j-

plāt: ergo.

Arg.o 1.o id quo solo deficiente, et ceteris omnibg p potē v.l im- 14

potē permanentibg deficit, alq.d ē intrīncy cōstitutivy illiq; sed mā, fōa

et privāo n talis cōdiōnis, quod quabt sola deficiente, exigit nihil ald

p potē v.l impotē deficiat deficeret mutāo qua fit ens nāale: ergo

mā, fōa et privāo n intrīcā cōstituvā mutaonis.

Maxē fecit Illmg Palgeo 15

j h argto: eiq tamē debilitatē sequens manifestat instantia, et relic-

ta ipsiq maxi, pergo: sed fundamenty et trāg relaonis pcamptalis

n talis cōdionis ut quabt solo deficiente exigit nihil ald p potē,

v.l impotē deficeret, deficeret relāo pcamptalis: ergo funty et trāg re-

laōis pcamptalis n intrīcā cōstituvā illiq.

Deindē xo. disq. majo: ē intrīncy 16

cōstituvy illiq, v.l per mg partis, v.l per mody cōnotati omnino; pūi-

ke per mg partis, n.o majo et cōiā mixi n.o cōg in sensu cōpōsito.

Certy enj ē, mutaōne cōtraōis, ita esstā cōnotare mg, fōg et privāo

ōg ut quabt sola deficiente, nec ēē, nec intelligi posset mutāo, ex h

autẽ ñ licet inferre, illas ẽẽ ɔstituẽs per mḡ partis.

17. Argr 2º ex ipso: mutãõ substᾱlis ẽ per mḡ entis successivi; sed in ẽe successivo non requ, qd õia eiq ɔstuvã existgt ĵ vẽõ instanti: ergo licet fũa, et privãõ coexistere nequeant in unico instanti poterunt intrĩsẽce ɔstuere mutãõp substantialp. Dirĝ maj: ẽ per mḡ entis successivi, et alias adequate jntrĩsẽce existẽps ĵ vẽõ instanti, ɔº aliter, nº maj. Licet enj mutãõ substᾱlis ɔcipiat ꝑ mḡ entis successivi ẽ tamẽ instantanea, ac ꝑinde adequẽ intrĩsẽce existens ĵ unico instanti, quod nequt verificari de privãõne et fũa. Et insto: nq motq successivq ñ ɔponit intrĩsẽce ex tẽrũ a quo, et ad quẽ sed ẽ adequate ab utroq distq; sed mutãõ substᾱlis ẽ ꝑ mḡ entis successivi: ergo ñ ɔstuit intrĩsẽce ex privãõẽ, et fũa.

§. 2. statuitur 2ª conclussio.

18. 2ª ɔclũõ: pr̃ĩpia intrĩsẽcã entis naẽalis ĵ fieri sumpta pr̃ĩpia intrĩsẽcã in significãõẽ lata, et minq ꝓpria ſũ tria, et ñ ꝑpª nimirq mã, fũa, et privãõ. Pr̃qq ad 1ᵃq partẽ: ñ põt intelligi vt mutãõ, quẽ tria assignata pr̃ĩpia ɔcurrgt: ẽ tria ſũ principia pr̃is naẽalis in fieri. Pr̃ ans: vt mutãõ ẽ verq transitq de ñ ẽẽ fũq ad fũq; sed talis transitq ñ põt intelligi, quẽ in primis intelligat subjẽ transĩps, quod ꝗdẽ ẽ mã; ꝑinde non ẽẽ fũẽ, vl illiq privãõ, a qua fit transitq; et tandẽ fũa, ad quẽ ẽ transitq: ergo.

19. Prq ad 2ᵃq partẽ ꝗt: ad quancunq vq mutãõnẽ solq requirt tũq a quo et tũq ad quẽ, et subjẽ ɔmune; nq hẽc tria sufficiẽ ut subjẽ transeat de privãõẽ ad fũq: ẽ pr̃ĩpia entis nalis in fieri ñ ſũ ꝑpª, quẽ tria assignata. Pãt cõa: qª solq ſũ principia entis naẽalis ĵ fieri, quẽ per se, et ɔstẽ requirunt, ut per verq mutãõnẽ fiat ens naẽale.

20. Ex dictis colligit 1º: quod pr̃ĩpia entis naẽalis in facto ẽẽ ſũ tantq duo mã, et fũa 1º: pr̃ĩpia pr̃is naẽalis in facto ẽẽ ſũ, quẽ illud intrĩsẽcẽ et permanẽtẽ ɔponunt et ɔstat ex ɔĩnis; sed sola mã et fũa ſũ hmi; nq licet unio subsistẽa et existẽa intrĩsẽcẽ ɔcurrgt ad ens naẽale in facto ẽẽ, ñ tamẽ ɔcurrunt, ut partes sed ut modi, vl affectiones partiq, aut totiq; unio nq etiã statua ab extremis ɔstã ñ ẽ pars, sed pura ɔdio ut partes copulẽtur, sive pura partiq copulãõ; subsistẽa enj ẽ modq quo resultat ĵ naẽã suppositq; et tandẽ existẽa ẽ ulmã essẽ actualitas: ergo sola mã, et fũa ſũ principia entis naẽalis in facto ẽẽ, et sumptẽ talis.

Colligit 2º: quod alquã principia entis nalis in fieri, nempe fũa, et privãõ, ſũ 1º ɔªria ɔªrietate, late sumpta pro ipsorq incompatibilitate. Quod sint ɔªria ɔstat ex Phõ hic text. 48. ubi A. Dr. lec. 10. ait: Philosophi ꝗ dixerunt ab ipsa veritate coacti; ẽ qª ẽ per se notq. Qd autẽ sint 1º ɔªria ɔstat. Pq: qª ſũ ɔªria ɔªrietate privativã, quẽ cq in omni alia ɔªrietate includat, et nulla alia ɔªrietas ɔcludat in ipsa ẽ universalior, et prior. Pq etiã: qª ɔªrietas accidẽtalis qdo cq substᾱli ɔcurrit ad illq reduẽt; ac ꝑinde substᾱlis ẽ 1ª: ergo. 21.

Argr 1º: causa efficiẽns ẽ priq pr̃is nalis in fieri; siquidẽ ex ipsa, vl ab ipsa fiunt õia ɔstia naẽalia: ergo ꝑtẽr tria pr̃ĩpia assignata 4ᵐ debet assignari. Dirĝõ ans: ẽ priq, sine quo nec intelligi, nec definiri põt ɔs naẽale, nº sine quo põt intelligi et definiri, ɔº ans, et nº ɔb. sub defĩone data. Quia hic assignt pr̃ĩpia sine ꝗq ens naẽale definiri ñ posit, et sine expẽssione causẽ efficientis salvatur tota definio entis naẽalis. 22.

Replicabis: ñ põt intelligi, qd ens naẽale fiat, et quod ab alquõ ñ fiat: ergo definiri ñ põt ens naẽale ĵ fieri sine ordine ad causq efficientẽ; ac ꝑinde hẽc ẽ priq illiq etiã in sensu solũonis. Dirĝ. ans: sumpto fieri ꝑ ãõẽ, vl ꝑssione, ɔº sumpto fieri ꝑ mutãõẽ intrĩsẽcã, et fũali nº. Hẽc enj cq sit transitq de non ẽẽ ad ẽẽ solq dit ordinẽ ad subjẽ ad tũq a quo, et ad quẽ. Et solq ĵ hoc sẽsu loqmur de fieri entis naẽalis, ut ꝑnotavi, nº 2º. 23.

Dices: sumpto fieri ꝑ ãõẽ, ideo nequt definiri nisi ꝑ ordinẽ ad agentem, qª omne quod fit ab alio fit; sed etiã quod movetur ab alio movetur: ergo. Dirĝ. maj: ideo 24.

pcipse, n° ideo, et alias, q.a āo exprimit jpprio sceptu agens, a quo equ.
ditur. 2° maj. et mij. et n° conquq. Indiget ergo in eo, q.d cy āo, quq mutāo
pcedyt ab alio; sed āo ē āq agentis, cy sit expresio ab illo, et ideo ñ soly
pcedit ab agente, sed illud exprimit in obliquo. Motq v.° ñ ē āq moventis
sed mobilis; und licet pcedat a movente, soly explāt in pprio sceptu mo.
bile, ñ v.° moventem.

25 Rsp.° 2°: ad fieri entis natalis requiritur ex p.te tū aquo fa
corrupta, et ex p.te tū ad quē privāo fq corruptq, ac tandē requ.r generāo:
ergo pter asignata principia alia tria debent asignari. R.° quod ad mu-
tāonē omnino per accīs se hēt fa corrupta, q.a cy sit transitq de non
eē ad eē adequate intelligitur, licet nulla intelligat fa pcedēs. Ex quo pat idē
eē dicendy de privāoe fq corruptq; nā sicut ē p accīs quod j mā pcesse
rit fa, ita privāo fq corruptq se hēt p. accīs ex p.te tū ad quē. De
generaōe dico ñ eē principiy, sed principiaty.

26. Replicabis: generāo cadaveris
per se, et esītā supponit fam viventis, et generāo aceti fq vini, et
sic de alijs: ergo fa corrupta ē priy in aliqq generaōbq. N.o ans, q.a
x.a Phq, et D. Ds. vnyq.que fit ex ñ tali; atqui fa cadaveris p se soly
fit ex ñ cadavere, et acety ex ñ aceto; quod autē generāones illē presup-
ponyt fas corruptas tāty provenit ex sceptu materiali, et individuali
talis generāonis, quod per accīs se hēt ad generāē, vt mutāo ē.

27. Rsp.° 3°:
q.do ex accidentbq Eucharisticis generat vermis, aut ignis, v.l ñ dat privāo
v.l ñ dat mā: ergo dat ens p generāē pductū absq 3bq asignaōs principijs. P.r
ans: v.l in instanti in quo pduc.r fa vermis, aut ignis pduc.r mā, sive q.a creat
a Deo, sive quqtās in mā convertit.r; v.l nulla pducta mā quqta ipsa ē subjy
in quo recipit.r fa vermis? si ī 2y.l supponit.r mā deficere. Si 1y.a de
ficit privāo siqdē in māj qua in 1° instanti suq creaonis introduc.r fa
nequit privāo pcedere; alias fa et privāo j vnico instanti reali coexi
terent in vno, eodēque subjecto, quod implicat: ergo.

28. Rdeo ditās ista ingenia

torsit, vt in diversa abire coegerit. Ego v.° pbabiliorē sequens 11ā x.a quod
in generaōe vermis, v.l ignis, quantās panis, in qua recipiunt dispoēs,
et accīa corruptiva, eadē entavē manens gerit vices substantiq ēque
subsīvē, et vicegerenter substāa; et subjy ñ soly exquo fa substāalis
generat, sed etiā in quo v.° recipitur, sicut reciperet in mā panis si ibi
adesset; in ipsaq pcedit privāo fq vermis, v.l ignis sempr antecedēs gene-
onē, sicut in mā panis si eēt pcederet.

Hęc nra dīa pasiē traditr ab D. Mro q 29.
nyc suffiat testimoniq q.d tradit 3.a p. q. 77 art. 5.° vbi postquā in corpore refu-
tavit ceteras opiones ppriq exprimit mentē dicens: melius videtr dicendū ,,
quod in ipsa consecraōe miraculose dat quantitati dimensivę panis et vi- ,,
ni, q.d sit 1.y subjy subsequentiy formary. Hoc autē ē ppriy mq, et ideo ex co- ,,
sequenti dat ~~ex~~ pdictę quantati dimensivę omne illud, quod ad mā per- ,,
tinet. Et ideo q.d q.d posset generari ex mā panis, v.l vini, si adesset totū ,,
pot generari ex pdicta quqtate dimensiva panis, v.l vini, ñ qdē novo mi ,,
raculo, sed ex vi miraculi prius facti. Sed de h satis, ē enī res The- ,,
ologica, et in Theolog.a diffīs.

Quāo 2.a de mā 1.a Articulus 1.s an de-
tur mā 1.a rā a forma distincta, et
in quo consistat?

Mā triptr sumi pōt. 1.° p eo ex quo alq.d constat vq.a lapide, ex qq constat 1.
domq. 2.° p eo circa q.d versat alq.d, vq.a objy Scię circa quod versatur
Scia. 3.° p eo in quo alq.d recipitur. In hac vlīma acceptiōe loquimur de
mā j prenti, et divit.r in 1ā et 2ā. 1.a ē subjy potens recipere fqā subs-
tāalē, quę dat eē simptr sive 1y eē. 2.a ē subjy potens recipere fqā ac-
cidentalē, quę dat eē sm q.d sive 2y eē. Vnē mā 1.a ex se nullū hēt
cidentalē, quę dat eē sm q.d sive 2y eē. Vnē mā 1.a ex se nullū hēt
eē cy ex se sit in poā ad 1y eē; mā v.° 2.a hēt 1y eē substantiale p quod j
sua specie substāali cōplere cōstituitur, et ē in poā ad 2y eē, sive ad fam
accidentalē.

2° : dat x mā 1.a rā a fa distā. Ita cōr Thomistas et 2.

corpusculares pleri Philosophi cum Aristotele, et A. D.[r] Pr. qum ad 1m prob: x dant generaões substaales, ut ē fide certy ex 1° Genes. et manifeste norm, sed istę sine mā 1a dari n̄ possunt: ergo hęc dat̄ x. Pr. min: Sum: qa generão ē pductio fręq ex psupposito subto ad distin̄ creationis, quę ē pductio entis ex nihilo; sed pductio ex psupposito subto negt dari sine subto, quod psupponit: ergo cum h subm sit mā 1a sine illa n̄ possunt dari generaões.

3\. Sumq.a generão ē transitus subiecti de n̄ eē fręe substaalis ad eē illius; sed n̄ pōt dari transitus subti sine subto transeunte, quod vocamus mam 1am: ergo qd prius. Pbtur: nam in triduo mortis Xpti alqd substantiale permansit in sepulchro prins ad humanitatem Xpti, cui divinitas permansit unita ut fides docet; sed n̄ anima rãonalis ut pãt: ergo mā: dat̄ qm hoc j reru nã.

Hinc iam strat 2a pars: nam quę rã separant̄ rã distinguunt̄, ut per se manifestum ē; sed strat ex dictis, mam rã a fõa separari: ergo mā rã distinguit̄ a fõa.

4\. Obl. 1°: int̄ ens j aū, et nihil n̄ dat̄ mium; sed mā 1a n̄ ē ens j aū: q ē nihil: ergo n̄ dat̄. Rl. maj. qa int̄ ens j aū et nihil mediat ens in poã, qd ē mā 1a. Licet enj intr ens, et nihil n̄ det̄ mium sed immẽ opponunt̄; qa tamen ens divit̄ in pom et aum, dat̄ enj poã qd qa ens n̄ ē nihil, et qa in poã n̄ ē j aū, ac proind mediat int̄ nihil et ens in aū, et h ē mā 1a, quę proind a D. Augustnõ, et A. D.[r] vocat̄ prope nihil.

5\. Obl. 2° in sacris literis sepe homo appellat̄ anã, et spiritus: ergo excludit̄ mā. Rl. csq; qa alqdo appellat̄ caro, quin propterea ab eo excludat̄ anã, et rão ē qa istę appellaões n̄ p figuram sinedochem, per quam pars accipit̄ p toto.

6\. Obl. 3° n̄ dat̄ mā genata, qa ingenerabilis ē; nec creata qa creão trat̄ ad totum, et mā n̄ ē totum sed pars: q nullo modo dat̄ j rerum nã. Rl. csq qa creão p se 1o trat̄ ad totum, et raoẽ totius ad partes. Und mā raoẽ totius trat creaonem et a

7\. D. Thã 1a p. q. 7a ar. 2° ad 3m. appellat̄ concreata.

Obl. 4°: si mā, et fõa rã

distinguerent̄ n̄ resultaret ex eis unum simplr, nam quę unitum n̄ sunt unum, sed ppa unita; sed csq ē falsm: ergo et ãns. Dist. maj: n̄ resultaret unum simplr unitate simplicitatis, c° unitate cpõis, n°. Nam ad h suffit qd partes uniant̄ p mum ãm, et põe, et quod utraq p unum extum existat, sicut nã humã, et personalitas dinã strunt unum ponum in Xpto Dnõ.

8\. Ad alia arti partes devenientes, magnus agnoscimus diltm in cognoscenda mā 1a. Sum: qa cum ī pura poã n̄ het distinctãm, quę summit̄ ab aū. Sum: qa cum sit medium int̄ nihil et ens j aū, nec pōt directe cognosci sicut ens j aū, nec indirecte sicut privaões et nihil.

9\. Tandem pptr appellaões, quas ei Philosophi tribuerunt. Vocat̄ enj Yle idẽ chaos, sl. confusio, per se ignota, ut ex Phõ docet A. D.[r] 8° meth. lec. 1a, qa n̄ ē nisi p fõam cognolis, a qua unice het aulitatem; pptr qd etiam appellat̄ tenebrę. Dit̄ etiam abyssus id ē sine viso, sl. sine candore, et specie. Turpis, id ē carens omni aū, et decore. Mater, locus fõarum, et matrix, qa ē prius passivum generaonis, in quo recipiunt̄, et servant̄ fõę.

10\. Propterea taliter explat̄ qd mā n̄ sit, quam qd sit, ut fecit Phus 7° meth. tex. 8° apud D. Thm. lec. 2a dicens: mā p se ipsam nec ē qd, neq quale, neque quantum nec aliquid alid qdpiam eorum, qus ens determinat̄. Non quid, qa n̄ ē ãq, seu fõa a qua summit̄ rei qdditas. Non quale, neq quantum, qa ō substãa, et quantitas, et qualitas accĩa. Non alquid &a. qa ē in genere entis pura poã absq ō aulitate, quã determinat̄ ens.

11\. Aliqualiter tamen positive eam explabit Phus j h lib. 1° text. 82. p hec verba: mā ē 1m subm ex quo alqd fit cum insit, et n̄ sm accns. Per ly subm convenit cum mā 2a, quę subm ē accium, et excludit fõam quę ut talis n̄ ē subm, sed adveniens subto. Per ly 1m differt a mā 2a quę cum sit ex mā et fõa cpositã n̄ ē 1m subm, sed ex alio priori cponitur. Ly ex quo alqd fit cęteras causas excludit; nam efficiens ē a qua; fõalis p quam; finalis pptr quam, exemplaris ad cum instar, et sola mā ē pprie ex qua alqd fit.

Reliquę partes denotant mā^m manere j cpósito sim^l. cū fōa, et ex eis resultare unū ens per se, et ñ p accñs.

12. Constat ex hac Phī descriptione, mā^m 1^m eē purā pōam in genere entis, ñ quidē activam, quę ad agendū ordināt, sed passivam, quę ordināt ad recipiendū actū, seu fōrā illū actuantē. Sed observa q^d pōa passivā mę ñ ē obiectivā dicentē j mera ñ repugnantia ad ejdm, quę operit creaturis purę possibiles; sed ē pōa passiva subiectiva fundata supra entatē mę iam pductam, et ordinatā, ad fōās substantiales recipiendas.

13. De hac pōā dubitant Philosophi, an sit ipsa essā mę 1ę; an v° sit pōa aliqua pxima, et ad suam essām superaddita? In quo dubio placet D. nrs 1^a, quod ē ipsa essā mę. 1° q^a ē expssa in D. Thā in h 1° lib. lec. 15. 2° q^a mā 1^a p se ipsam ordināt ad fōām substāalē; cū sit essr̄ ab illa dpendē, sed ordo mę ad fōām ē ordo pōę receptivę fōę: ergo mā 1^a per se ipsā ē pōa immē receptiva fōę substantialis. 3° q^a fōa per seipsam in ratē āc est pxē informativa mę: ergo mā per se ipsam j ratē pōę ē pxime receptiva fōę.

14. Sed ob^t: mā de se ē indifferens ad omnes fōas: ergo ut possit pxē recipere alquām indiget alquo superaddito. Disp. cōs alquō superaddito dante pōē, n° detrahere indifftiā mę. 2° Dispōes enj pcedentes ad fōā applicant et determinant indifftiā mę, ut determinate recipiat hanc fōā, et ñ aliā, ñ tamē praestant mę pōē receptivā, q^a ex se ē pordinata cū omnibg fōis, eo q^d ex se ē pura pōa receptiva earū.

Artūs 2° an mā 1ª includat actum methaphysicūm?

15. Actū methacū ñ eē quęcumq differā essr̄ divisivā constat, q^a in Deo invenit^r ratio substantię, in qua cōvenit cū creaturis, et ratio substantię divinę p quā distinguit^r ab illis; et tamē in Deo ñ reperit^r v.^a pōa methacā, neq verus actus methācus, alias daret^r in Deo v.^a cpōo methacā.

16. Nec in ñ sensu pōr̄ negari, mā^m habere actū methacū, nisi negando, ipsam habere pcatā essalia, et essalē differē per quā ab ipsa fōa et ab omnibg aliis rebg distinguitur. Si enj q^d nihil ē essr̄ differt ab ente, ñ pdē pōnē per aulitatē, cū nihilū ē incāx, sed negativē, sive per carentiā negativā omnis aulitatis; cur mā 1^a, quę v° ē ens licet pōale ñ poterit a fōa, et aliis rebg essr̄ differre eo ipso quod nullā habeat aulitatē, non pōnē, sed privativē, sive per carentiā privativā aulitatis, cū mā ē cāx? Quare j psenti āū methacū summit^r p cōceptu obiectivō aulitatis pōnę, ex quo simul cū alio cōceptu pōalitis fit cpōo methacā. In quo sensu sit.

Nūa conclūo: mā 1^a ñ includit actū methacū. Ē inter Thomistas cōmunis, et pp hęc scholę principiis cōformis constatq ex D. 2° 1° p. q. 115. ar. 1° ad 2^m aiente: mā 1^a ē pura pōa, sicut Deus ē āg purus; sed ita Deus ē āg purus, ut nullā habeat pōalitatē methacā: ergo ita mā 1^a ē pura pōa, ut nullā habeat aulitatē methacā. 17.

Pr. 2^a rāe: ubi nulla ē aulitas physica, nulla ē aulitas methacā; sed in mā 1^a nulla ē aulitas ~~methacā~~ physicā: ergo nec methacā. Mi^r cōstabit infra. Ma^r v° pbat^r: ubi nulla ē aulitas physicā, nullū ē fundamentū, ut cōcipiat^r aulitas methacā; sed ubi nullū ē fundamentū, ut cōcipiat^r aulitas methacā, nulla ē aulitas methacā: ergo. Mi^r pāt: q^a aulitas methacā ē aulitas cū fundamento in re cōcepta. 18.

Ma^r v° pbatur: ubi nulla ē pōalitas physicā, nullū ē fundamentū ut cōcipiat^r pōalitas methacā: ergo ubi nulla ē aulitas physicā nullū ē fundamentū &c. Cōā pāt a paritate, et ans pbat^r: oīs pōalitas methacā fundat^r j pōalitate physicā, q^a x^a Phy: genus summit^r a mā; et pterea, q^a in Deo nulla ē pōalitas physicā ñ ē genus, quod si ē in Angelis, saltē impptē, in ipsis ē alquā pōalitas physicā j ordine ad existentiā et subsistentiā: ergo. 19.

R. 2°: ex difftate cognoscendi, et definiendi mā^m a Phō, ut PP. et omnibg cognita. Orit^r enj hęc diftās, ut vidimus artlō pced. q^a mā ñ ē, q^d, neq ē cognoscis, nisi per fōā, q^a ē per se ignota, nec habet speciē; sed si haberet aulitatē methacā differtialē haberet speciē cōstitutā per illā, cū speciē ex genere et differtā cōstituāt, eēt q pinde q^d in specie methacā 20.

dentarii, in qua possit cognosci independentia a forma, et sine dualitate definiri per genus et differentiam: ergo non habet talis actualitatem methaphisicam.

21. Confirmatur: quia materia, ita est prope nihil, seu proxima nihilo, ut nihil sit inferius illa in genere entis, ut ait D. Augustinus 12. confess.: sed proximior est nihilo, ac proinde inferior in genere entis nullam includens actualitatem methaphisicam, quam illam includens: ergo.

22. Arguitur 1°: materia videtur componi ex genere et differentia: ergo includit actum methaphisicum. Probatur antecedens 1°: quia ratio communis partis compositi substantialis est generica, et univoca ad materiam et formam: ergo materia componitur ex ratione generica partis, et ex ratione differentiali potentialis. 2° quia ratio materiae, ut est genus ad materiam celestem et sublunarem, quae differunt specie: ergo. Ad hoc argumentum possent docti Thomistae respondere negando antecedens et omnes eius probationes, videlicet quia rationes illae non participantur equaliter a materia et forma, videlicet quia sunt rationes transcendentes materiam et formam, ac proinde non univocae, nec genericae. Haec solutio sane probabilis est.

23. Aliter tamen respondeo distinguendo antecedens: materia videtur componi ex genere et differentia privativa, ommitto, positiva nego antecedens et consequentiam. Quia differentia quae non est actus non est actus methaphisicus, ut liquet ex modo arguendi a superiori ad inferius negative; sed differentia materiae non est actus sed potentia, et pura potentia ad actum: ergo non est actus methaphisicus; consistit enim differentia materiae in carentia privativa omnis actualitatis tam physicae, quam methaphisicae.

24. Unde ad omnes probationes dato antecedenti nego consequentiam; quia licet admittantur rationes illae genericae ad materiam, et formam, quia tamen contrahuntur ad materiam per differentiam privativam, quae non constituit actum methaphisicum, non constituit materiam unam positive, sed negative tantum, nec in aliqua specie positiva, sed tantum negativa; ac proinde nec in actu methaphisico, qui in sola differentia positiva consistit.

25. Replicabis: implicat, quod materia differat a forma per carentiam actualitatis methaphisicae: ergo. Probatur antecedens 1° quia secundum Philosophum actus est qui distinguit: sed privatio actualitatis methaphisicae non est actus: ergo. 2° distinctio inter materiam et formam est positiva, quia versatur inter duo entia positiva; sed carentia actualitatis methaphisicae cum sit privatio, et non ens neque positive distinguere: ergo. 3° privatio actus methaphisici neque intrinsece constituere entitatem positivam materiae, quia privatio, videlicet carentia entis

neque constituere ens: ergo neque materiam a forma distinguere; nam constituunt, et distinguunt sunt idem.

26. Nego antecedens: ad 1um probationem distinguo majorem: actus est qui distinguit positive, et formaliter, concedo negative, aut privative, nego. Quia differentia specifica materiae a forma est formalis privativa, quae non summitur ab actu, sed ab actu privativo carentia. Ad 2um distinguo majorem: distinctio transcendentalis inter materiam et formam est positiva, concedo distinctio formalis, nego majorem. Fateor enim materiam esse ens positivum, et habere unitatem transcendentalem positivam; in presenti tamen solum est sermo de unitate, et distinctione formali specifica materiae a forma, in quo sensu dicimus, materiam solum formaliter privative distingui a forma.

27. Ad 3um distinguo antecedens: neque materiam a forma distinguere transcendentaliter positive, concedo, formaliter privative, nego consequentiam. Et probatio subiecta semper est vera si constituunt, et distinguunt in eodem sensu summantur. Sicut enim privatio actus methaphisici distinguit materiam a forma non transcendentaliter positive, et quantum ad entitatem, sed negative formaliter, ita constituit materiam non transcendentaliter positive, et quantum ad entitatem, sed quantum ad speciem negativam materiae.

28. Arguitur 2°: sicut materia est potentia ad formam, ita forma est actus materiae; sed forma componitur methaphisice ex actu, et potentia: ergo et materia. Nego consequentiam; quia materia est pura potentia, et forma non est purus actus, sed admixta potentialitati; unde in forma datur aliquid, quod possit cum fundamento in re concipi per modum potentialis; in materia vero nihil potest cum fundamento in re concipi per modum actus determinantis.

Corollaria notatu digna

29. Ex dictis colligitur 1° unitatem specificam materiae non esse positivam, sed negativam. Constat ex A. D. 1° p. q. 16 ar. 7° ad 2um ubi ait: materia prima dicitur esse una, non quia habet unam formam, sicut homo est unus ab unitate unius formae sed per remotionem omnium formarum distinguentium. Probatur ratione species constituitur per differentiam, quae est actus methaphisicus; sed materia prima non habet actum methaphisicum, qui eam distinguat ab omni non ipsa, sed unice distinguitur per carentiam actus privativi: ergo.

30. Dices: secundum Thomistas, materia celestis, et sublunaris non sunt eiusdem speciei etiam negative, et tamen conveniunt in carentia privativa actualitatis methaphisicae: ergo unitas specifica materiae etiam negativa non summitur a praedicta carentia. Nego minorem: quia carentia privativa formae fundatur

in ratiōe transcendentali, quā dīt mā ꝑ mē̄ purē pōt ad aū adequatū. Cū aūt mā cœlestis, et sublunaris respiciant actus adæquatos diversos, vt illa fōrmā inammissibiliter informantē, ista vº collectionē omniū fōrmarū corruptibiliū; hinc ē quod important carentias privativās diversarū fōrmarū; ac proinde ū materię specificē negativē diversę.

31. Colligº 2º etiam unitatē numericām mē̄ ēē negativā. Ptº: quod n̄ hēt principiū unitatis numericę n̄ ē vnū numº positivē: sed talis ē mā cū ex se n̄ hēat signationē quantitatis, quę ē principiū unitatis numericę: ergo n̄ ē vna numº positivē. Præterea: mā ēē vnā numº negativē ē n̄ hēre ex se principiū numericę distinctionis ab alia; sed h̄ principiū n̄ hēt mā ex se, vt probatū ē: ergo ē vna numº negativē.

32. Dices: mā ē vna numº positivē ꝑ ordinē ad quantitatē; sed ex se dīt ordinē ad quantitatē; cū sit illius radix: ergo ex se ē vna numº positivē. Rº quod unitas numerica positiva n̄ summitur ex ordinē remoto, et indeterminato ad quantitatē, quē mā dīt ex se, sed ex ordinē proximo ad determinatā quantitatē, quē mā n̄ hēt ex se, sed per fōrmam.

33. Dices iterū: unitas numerica positiva ē propria entis positivi; sed mā ex se ē ens reale positivū: ergo vna numº positivē. Rº quod unitas numerica positiva ē propria entis realis positivi actualis, quod n̄ hēt mā, nisi ꝑ fōrmā.

34. Colligº 3º: mā in composito 3plicē hēre entitatē; vnā positivam transcendentalē; et hęc ē ipsamet essā mē̄ productę, quę n̄ ē specialis aut actualis sed purē potentialis. Alterā specialē negativām, seu privativā tā specificā quā numericā; et hęc ē intrinsecā, qª mā per suā entitatē intrinsecā ē subiectū capax recipiendi fōrmam specificā, et numericā et ex se nullā hēt. Et aliā positivām formalem, tā specificā quā numericā, quę convenit a fōrmā informante; sed hęc ē extrinseca mē̄, sicut et ipsa fōrma, et ēē formale, quod a fōrmā recipit mā.

Arlus 3º an mā 1ª sublunaris specie distinguatur a cœlesti, et cœlestes īter se?

Nota 1º: omnes materias sublunares ēē eiusdē speciei. Rāō ē: qª omnes respiciunt eūdem aū adequatū, vno modo perficiendū, nempe collectionē omniū fōrmarū corruptibiliū; sed potentia summit speciem ab actū adequato: ergo. Nota 2º ex lib. de cœlo, et ex D. Thº 1. p. q. 66. ar. 2º cœlos ēē ab intrinsecō incorruptibiles, et n̄ solū ab extrinsecā manutentiā Dei. De quo videri pōt necnon Bañez in locū citatū D. Thę dub. 1º cº Platonem. His notatis sit. 35.

1º Conclusio: mā cœlestis differt specie a sublunari. Id ē mā cœlestis ex se privativē tantū differt specie a sublunari, mediante vº fōrmā cœlesti, positivā specie differt. Deducitur ex D. Thā loco citato ad 4ū ubi ait: dicendū quod cū potentia dicatur ad aū, ens in potentia ē diversū ex h̄ ipso, quod ordinatur ad diversū aū, sicut visus ad colorem et auditus ad sonū: unde ex h̄ ipso mā cœlestis corporis ē alia a mā elementi, qª n̄ ē in potentia ad fōrmam elementi. 36 ,, ,, ,, ,,

Ptº rāē D. Thę: quę hēnt diversa et adequata specativā distinguntur specificē; sed mā cœlestis, et sublunaris hēnt diversā et adequata specativā: ergo distinguntur specificē. Ptº mir: specativū mē̄ ē aū adequatus illius; sed mā cœlestis respicit fōrmam cœlestem, vt aū adequatū et mā sublunaris formas sublunares: ergo. Cetera pāns, et mir quantū ad 1ā partem probatur: mā cœlestis respicit fōrmā cœlestem ex se intrinsecē inamissibilem; qª cœlū ē ab intrinsecō incorruptibile; sed mā h̄ modo fōrmam respiciēns n̄ pōt pluries respicere, alias posset illā amittere, ac ꝑ consequens amissibilis ēēt: ergo mā cœlestis solam fōrmam cœlestem respicit, vt aū adequatū. 37.

Argº 1º: stat q̄ mā cœlesti intrinseca et essentialis capacitās ad alias formas cū incapacitate orta a fōrmā cœlesti et eius inamissibilitate; sed h̄ ipso mā cœlestis n̄ respicit fōrmam cœlestē vt aū adequatū: ergo n̄ differt specie a sublunari. Ptº mar: exemplis. 1º q̄ hōē ab intrinsecō peccabili, qª factus ē ex nihilo cū quo compatitur impotentia peccandi orta ab aliquō dono inamissibili vgª a lumine glorię vt in Beatis, vᵉ a grāā præservante sicut in B. Virgᵉ Mª. 38.

2º in fōrmā adamantis ex se diu inamissibilis; et tamē hęc inamissibilitas n̄ ē ex parte materię, sed solū ex parte fōrmę: ergo pariter in mate- 39.

amissibiliter infrantiū

ria cœlesti ɔpatibili ē capatās intrīseā ad alias fīas, cū incapatate tīra a fīā cœlesti, et eiq inamissibilitate.

40. R.º maj. et ad 1ū exemplū dūō ant. n.º eiq. ul. dubitari qūo diq. ans: tīra ab alquo dono inamissibili supnatā; 2.º onaturaitā n.º q.ª lumē gloriq n̄ infrāt intellū sm̄ pōām natq, et ut aḡ onali illiq, et idē de grāā; n̄ enj n̄ aḡ onales, sed supnales, et rū pōē obedientialis, et ideo reliquunt in subiectis pōām natalq essendi illis; si enj ēent aḡ onaturales cū alias ēent adequati n̄ ɔmitterent in subiectis pōām naturalem ad alios aḡ; et h̄ eomit, et aßerimq de fīā cœlesti, quę cum sit aḡ onalis materię, et alias actuet illā inamissibiliter adequate satiando totam eiq pōām naturalq n̄ relinquit ex pᵗᵉ materię capatatem alquam naturalq essendi illa fīā et alias recipiendi.

41. Ad 2ū n.º conquām. q.ª licet fīā adamātis sit diu ɔmanens, ē tamq ab ipsō corruptibilis et amissibilis, et ideo n̄ pōt variare esēām mq. q.ª n̄ ē aḡ adequatq illiq, nec pōt satiare appetitū mq desua perpetua ɔservaōē, cq oppositū evenit in fīā cœlesti. Dīta licet obiter, quod adamas nec ferro, nec igne mollescit, sed sōlo sanguine hirci.

42. Arg.ᵗ 2.º ex quo mulier alquā sit impotens ad generandos filios n̄ seqᵗ, quod appuū eiq n̄ sit eiusdq speciei cū appetitu aliarū mulierū: ergo ex quo mā cœli sit impotens recipere fīās sublunares n̄ seqᵗ. q.ᵈ n̄ sit eiusdq raonis, et speciei cū mā sublunari.

43. R.º coq. q.ª ideo mulier illa servat appū eiusdq raonis, q.ª servat pōām racālq eiusdq raonis, quod autq, quod autq n̄ possit ɔxime generare ɔvenit ex accidentalibq dispeciobq vg.ª ex infirmitate, senectute &ª. Genrū mā cœli n̄ ex accidenti, sed radicalī, et ex nā sua ē impotens recipere fīās sublunares, q.ª per fīām inamissibilem, aḡ quq ex nā sua ē ɔrāta satiatᵗ adequate tota eiq pōalitas.

44. 2.º 3.º: mq cœlorū inter se differunt etiam specie, ut puta mā cœli solaris à mā cœli lunaris. Pbatᵗ: mq respicientes aḡ adequatos spē diversos inter se differunt specie; nq pōę distiguuntᵗ specie per aḡ adequatos; sed quqbr mā cœli respicit aḡ adequatū specie distīū ab aū adequato alriq: ergo. P.ª miā: quqbr mā cœli ex nā sua, ita respicit suam fīām, ut n̄ pōit aliam recipere a 1.º instāti suq creaonis, usq in perpetuū: ergo quqbr respicit aḡ adequatū specie distīū ab aū adequato alriq.

45. Obᵗ. ad omnes fīās amissibiliter informantes suffit mā uniq speciei: ergo etiam ad omnes fīās inamissibiliter infrantes. R.º cōam q.ª cū ex fīīs amissibiliter infrānbq nulla suffiat ad perpetuam ɔservaōem mq nulla ē aḡ adequatq sed ex omnibq unq aḡ aquātq integrat; at quqbr fīā inamissibiliter infrāns ē aḡ adequatq nam quqbr satiat mq desiderium et indigentiā; et speeā mq disūō ex raē ad aḡ adequatos unice desummitur.

Art.º 4.º vtm̄ materia 1.ª propriam hēat existentiam?

46. Actus fīalis ɔ linea phyca (de qua loqmur ɔ ɔsenti) aliq dirᵗ existīalis; quo sic res ponitᵗ exᵗ omnes suas causas et aliq entaoq, quo sic res qut distiguitᵗ ab existīā aū ē ens realitas aulis, et aulē subīū in quo recipitur existentia. De 1.º aū fīali ɔcedit dubiū.

47. Pro quo suppono ɔ nunc, esēām creatū rā disgui ab existīā; q.ª licet deñ alias sit maxima inter Phōs dissensio, et tamq loeq deinde ɔsenti disputaoni, necessarium ē hanc hypothesim ɔmittere; nq si res quę existunt idecarent secū suas existīās, mā quę ɔpriam hēt entitām seorsū a fīā substantiali ɔpriam ɔculdubio hēret existentiam distīā ab existīā fīę: quo ceᵗ omnes R.R. in hac oniunt hypothesi, ut ad ɔsentis dubiū arcq descendant.

48. Sit nāā delūō: mā 1.ª non hēt ɔpriam existentiā sed extit ɔ existiā fīę substīalis. Ita omnes Thōistę, et Scotistę et Jesuitę, et docetur expresse ab D. Dº. 1.ª p. q. 7.ª ar. 2.º ad 3ū. ubi ait: mā 1.ª n̄ existit in rerū nā, ɔ se ipsā cū n̄ sit ens in aū, sed pōā tantū. Et q.º 4.º de pōā art. 1.º in corp. mā 1.ª n̄ pōt in rerū nā existere, quin alquā fīā formetur, q.ª q.ᵈ enj in rerū nā invenitur aū existit; quod qdem n̄ hēt mā, nisi per fīq, quę ē aḡ eius: unde n̄ pōt sine fīā ɔ rerū nā inveniri.

49. Pr̃ rãe omnium, sed efficaci: ex mã et fr̃a resultat unũ cõpositũ per se j ratione existentiæ; sed si mã p̃r ppriã habet existentiã ex mã et fr̃a n̄ resultaret unũ cõpositũ per se in ratione existentiæ: ergo mã p̃r n̄ hẽt ppriã existentiã. Consequens infert, et maior admittit ab omnibus, minor vero pbat: ex duobus entibus in actu neq̃ resultare unũ ens per se, ut ẽ cõe philosophorũ axioma, et traditur a D. Th̃a ex Ph̃o 7º meth. lec. 13. ubi ait: duo quæ s̃t j actu, nunquam s̃t unũ actu; sed si mã p̃r ppriã haberet existentiã, mã et fr̃a ẽẽt duo entia j actu; nã q̄d q̄d per se ipsũ existit ẽ ens in actu: ergo.

50. Omnium solutio est, quod ex duobus entibus in actu cõpleto non resultat unũ per se; ex mã vero et fr̃a cũ suis partialibus existentijs resultat unũ per se j ratione existentiæ q̃a s̃t existentiæ incompletæ. Hæc solutio turris Davidica ẽ, ex qua Dei gloriæ Clypei mille pendent, n̄
51. tamen [illegible] infirma, ut cogitant Adversarij; quã potius supra arenã facile motiũ fabricata extat.

52. Unde rejicitur 1º: ex duabus existentijs, etiã incompletis, neq̃ fieri existentiã cõpleta, quæ sit una p se: ergo ruit decantata solutio. Pr̃ans: ex duabus existentijs, quarũ una n̄ se hẽt, ut põa, et altera, ut ãg neq̃ fieri existentia cõpleta, quæ sit una per se; q̃a solũ ex põa et actu fit unũ per se; sed extia mæ n̄ se hẽt, ut põa ad existentiã fr̃æ: ergo. Pr̃ minor; j ea linea, j qua unũ ẽ ãg, neq̃ ẽẽ põa; et ideo q̃a intellectio ẽ ãg in genere intellectionis, quantitas in genere quantitatis, et sic de alijs, neq̃ cõparari ut põa nec una intellectio ad aliã intellectionẽ nec una quantitas ad aliã quantitatẽ; sed existentia mæ j linea entis ẽ exerciũ et actus: ergo neq̃ cõparari ut põa ad existentiã fr̃æ.

53 Cõfirmatur: ideo ex humanitate et verbo divino resultat una psona p se, quæ resultet una nã p se ex nã divinã et humanã, nec unũ intellũ p se ex illũ divinõ et humanõ, q̃a humanitas cõparatur ad subsistentiã verbi, tanquam põa actuabilis, et cõplebilis p ipsã natura vero humana n̄ sic cõparatur ad divinã, nec illũ humanũ ad divinũ; sed implicat q̄d existentia mæ cõparetur ad existentiã fr̃æ per modũ põæ cõplebilis p ipsã: q̃a implicat existentiã mæ existere per existentiã fr̃æ. Pr̃ q̃a cũ extia sit ultimũ ãg de linea entis, unũ ãg ultimũ cõpararet ut põa ad aliũ ãg in eadẽ linea, et sic ẽẽt et n̄ ẽẽt ultimũ: ergo ex existentijs partialibus mæ et fr̃æ neq̃ resultare una extia per se.

54. Urgetur: ideo ex subiecto, et albedine resultat unũ album per se, q̃a album n̄ cõponitur ex duplici albo j actu, sed ex subiecto j potentia pro ad albedinẽ, et ex albedine; n̄ tamẽ cõponitur ex ente in põa, et ex ente j actu, sed ex duobus entibus in actu: ergo ut ex duobus resultet unũ per se j aliqua linea, requirit quod j ea unũ sit pura põa, et aliud ãg: ergo ex mã et fr̃a actu partialiter existentibus neq̃ fieri unũ per se in ratione existentiæ.

55. Arguitur 1º: mã p̃r ẽ cã materialis fr̃æ, et cõpositi, cũ fr̃a ex mã educat, et cõpositũ cõstituat intrinsecẽ ex mã et fr̃a, ut ex põa, et actu: ergo mã ẽ prior utroq̃ cũ omnis causa sit prior suo effectui. Modo sic q̃do mã pcedit fr̃ã, vel cõpositũ, n̄ ẽ nihil; alias fr̃a fieret ex nihilo, et j nihilo reciperet, quod implicat: ergo mã p illo priori existit; sed n̄ per existentiã fr̃æ, quæ adhuc n̄ ẽ: ergo p ppriã.

56. In primis retorqueo argumentũ; q̃a in hypotesi divinis esse ab extia, mã recipit suã ppriã existentiã, et ẽ p priori illa: ergo existit ante existentiã vel extia j nihilo recipit? Deinde 2º concedendo oẽs ppõẽs, usque ad ultimã minorẽ subsumptã quã nego q̃a licet mã pro priori ad fr̃ã n̄ intelligatur existens, vere tamẽ existit. Nec infert, quod ante fr̃ã extat; q̃a prioritas illa mæ ad fr̃am n̄ ẽ prioritas in existendo; nam mã et fr̃a j toto instanti reali, et in omnibus illis signis simul existunt; sed est prioritas in cognoscendo, q̃a cognoscitur in signo, in quo n̄ cognoscitur fr̃a, nec extia, q̄a se solũ infert, quod ante fr̃am cognoscatur, n̄ vero quod ante fr̃am existat. Unde tota argumenti solutio in hac ppõẽ clauditur: mã p priori ad fr̃ã, vere existit p existentiã fr̃æ, sed non intelligitur existens.

57. Dices: mã pro priori ad fr̃ã intelligitur actualiter causans fr̃ã: sed quod actualiter causat actualiter existit: ergo. Dist. maj.: intelligitur actualiter causans fr̃ã in genere causæ puræ põalis, 2º j genere causæ actualis nº. Solutio ẽ clara.

58. Arguitur 2º: quæ dixisti ambobus pducunt, dixisti hẽnt extias; quia pductio ad existentiã terminatur; sed mã et fr̃a dixistis ambobus pducunt, mã ni-

mixy per creãong a Deo, et fã per educg ab agente nali: ergo dixisi pau-
sent extiis. Disq. maj: que dixsis ãobq opletis pducunt dixsas hjs extias
dt. inopletis, subdisgot dixsãs hent extias, si tãq vtriusq aois sit ali-
qua fã. Dt. si tãq alcq aois sit mã, nº maj, et sua mixi de ãobq indpletis nº
conquq.

59. Si auq puparetur ão inopleta pduvã fãe omuniter fãq extiq, ñ auq
ão inopleta pduvã mã? Rº rãp ẽe, qª si ão inopleta pduvã mã omunica-
ret extiq mã, ẽet ão pduvã inopleta ad ens opletu fualiter txata: qª
j nãis prinpijs implãe, mã pprig hẽre extiq, distq ab extia fãe, et quod
j raõe extentis, ñ sit vny per se opletq, sigds ñ ipso quod mã pprie pu
exet extia, clauderet in se totq lineg entis a 1º subtõ usque ad vlmq
aq de tali linea, q ẽ extia; ñ auq ñ evenit, ex quo ão inopleta pdu-
va fãq, tret ad extiq fãe, vt osideranti palq erit.

60 Nota tamẽ quod ão creavã
mã, eq sit ão dinã, opleta ẽ et perfemã subtivẽ, et soly trave dir in-
opleta, qª mã illq trans ẽ ens inopletq. imo idq dicendq ẽe de quacq-
que alia aõe vincit, xão; nq quebt ẽ aq vlmq agentis j linea operavã,
sed aq vlmq ñ ẽ opletibilis per aliq, alias ñ ẽet vlmq: ergo nullã ão ẽ
subiective inopleta, sed soly trave.

61. Arg: 3º: mã ex se, et p priori ad fãq
ẽ cã effiens neaxiq pratq; sed cã effiens ðbet psupponi extis: ergo p priori
ad fãq extit. Nº maj; qª mã ex se et p priori ad fãq nullas hẽt pxates
physcãs, ñx ait dixtas; qª ex se soly hẽt ẽe ingeneralq, et incorrupriq, et
alia homi, que soly ñ prates logice, ñx a mã indistẽ. ac pind nequeyt a
mã efficientex puenire.

62 Dices: puptus ẽ prãs mã ñx ab ipsa distã: ergo ruit solũo.
Rº puptrep ñ ẽe prarq mã soliq, et pcisive asta, sed totiq opositi maxalis
in quo immẽ, et per se recipitur.

63. Arg: 4º: mã hominis ñ extit p extiq anẽ
ralis, que eq sit spiritualis ñ ẽ mã pporrata: ergo extit p extiq pxiq

Rº qd extia anẽ rãonalis, sicut et ipsa anã ~~fã~~ entavẽ, et vt quod ẽ spiritualis
~~[illegible]~~ tamẽ, et vt quo materialis ẽ; et ideo pporrat suffienter eminẽti
materiæ, ipsamq pot actuare.

Pro alijs solvendis nota, nyquq posse aq vl- 64.
mq alcq lineæ ad aliq aq vlmq eiusdq lineæ ordinari. Vnd licet intllẽo, que
ẽ aq vlmq in linea intilligili ordinet ad verbq, quod etiq ẽ aq vlmq, caterq
intlleo ẽ aq vlmq in linea intilligili activa, et verbq in linea passiva, itaq
ñ sũ aq vlmi eiusdq lineæ.

Amplig nota, quod licet vna intllẽo ordinet ad aliq 65.
vt asiq pmissaxq ad asiq pois, et licet vna fãa ordinet ad aliq vt fãa
embrionis ad fãam hominis; attamẽ ñ ordinant nyquq pdã rubilis, et o-
pletibilis; vnq enĵ asensq ñ recipit in alio, neq fãa hominis in fãa embri-
onis, sed solq se hẽnt ordinẽ succesionis.

Articulus 5º an mã 1ª divinitq posit existere sine fãa?

Suppono cq omni Philõq ssª, mã de lege ordª et naxa ñ posse existere si- 66.
ne fãa. Ly: qª agens naxale nyquq expellit vnq fãq, quĵ alxq introducat;
eo quod nequt destruere fãam pptã eius destruong, qª nemo intendqs in
malq operat. Sy: qª mã ñ appetit expulsiong fãe pocesse, nisi quatong
appetit introduciong alxiq fãe alias suq ñ ẽe appeterer, quod implãt: ḡ.

Dices: 67.
D. Augusnq explans illa verba Genes. 1º terra erat innanis, et va-
cua, interpstat de mã 1ª, que pptã carentiq fãaxq erat vacua, et infor-
mis. Rº ex D. Thã 1ª p. q. 66. ax. 1º D. Augusnq ñ loq de prioritate tẽ-
poris, sed de prioritate originis, et naxe p quo priori nulla in mã intlli-
git fãa. Potest etiq dici, terrq appellari innanq et vacuq pptã carẽtiq
fãe accidentalis, videlicet pptã carentiq decoris, et ornatq, quo terra
pro illo priori carebat. Hoc supposito sit.

Nãa 1º: nec de pdã Dei ablutã mã 1ª 68.

pōt extēre absque omnī fᵃa substāli. Pᵗat ex D. Thā quodlibto 3º aal. 1º ubi ait: quod aliquid simᵗ sit et ñ sit a Deo fieri non pōt, neq aliqᵈ 2ᵗᵈiony involvens, et homī ē mg ēē j aū sine fᵃa. Et paulo post: dicere qᵈ mā sit j aū sine fᵃa ē dicere 2ᵃdria et simᵗ. Quid expressiq?

69\. Pbat rāoe: quod implat 2ᵗdiony, negt a Deo fieri, etiq de pōa ablūa; sed mg extēre sine fᵃa implat 2ᵃdiony: ergo nec divinitq pōt extēre sine fᵃa. Pᵗ mia: si mā extēret sine fᵃa, ēet j aū, et ñ ēet in aū; sed h implat 2ᵃdiony: ergo. Pᵗ maj: in primis ēet in aū qᵃ exteret; deind ñ ēet in aū: ergo. Pᵗ hᵉc mia: ñ hēret aq 1ᵘ qui ē fᵃa; sed implat hēre aq ulmg ᵘ 2ᵘ sine 1º; alias aq ulmq ᵘ 2ᵘ ñ ēet 2ᵘ nec ulmq, sed 1º imo ēet 2ᵘ et ñ ēet 2ᵘ ulmq et ñ ulmq: ergo si ñ hēret aq 1ᵘ ñ ēet in aū.

70\. Pᵗa: implat alcui 2municari intlleoq quj pxiq 2mucet illi intlq, qᵃ intleo ē ulmq aūs in linea jlleuā, et intlq est aq 1ᵘ; sed fᵃa ē ulmq aq 1º mg, et extia ulmq in linea entis: ergo implat mq 2mucari extq quj pxiq 2mucet fᵃa.

71\. Arg. 1º: magᵗ dependet acciss a subsᵗo, quq mā a fᵃa; sed acciss pōt extēre divinitq sine subsᵗo, ut pat in accidentbq Eucharisticis: ergo et mā sine fᵃa. Hoc argtq sibi obiecit A. Dᵗ in 1º loco allegato, cq quo nº maj: qᵃ in existendo magᵗ dependt mā a fᵃa cq sit pura pōa incax extndi sine fᵃa, quq acciss a subsᵗo, qᵃ acciss aq ē, et ita ē immē cax extendi.

72\. Dices: mā cq sit subsᵗa ē perfecta accidenti j linea ētis: ergo maqq hēt pportioneq cq extia, quq ē ulmq aq de linea entis, quq accidens. Disq. ans: ē perfect ablūe j linea entis, 2ᵗ 2parauē ad extq, nº ans. et 2mquq, qᵃ 2parauē ad extq perfectiq ē acciss, cq sit aq potens immē existere, ac subind magᵗ pportnatq cq extiā, quq mā, quq pura pōa ē.

73\. Arg. 2º qᵈ qᵈ Deus pōt facere media causa 2ª pōt facere se solo; sed Deus media fᵃa dat extiq mq: ergo poterit dare extiq mq sine fᵃa. Disq. majq: media causa 2ª efficiente, 2ᵗ qᵃ supplere effq causq efficientis nullq dit imperfeoneq; media causa 2ª fᵃali nº maj. Quia hᵉc imperfeonem involvit informationis, a qua depurari ñ pōt, nec a Deo suppleri.

74\. Replabis: extiā, quq fᵃa 2mucat mq ñ ē effq fᵃalis fᵃq, alias ñ posset Deus reddere humanitateq Xpti extentq dando ei extiam: ḡ pōt Deq supplere 2euzq fᵃq in ordᵉ ad extiam mq.

75\. Rᵗ quod extia ñ ē effq fᵃalis fᵃq substantialis, extra tamq pendt eiq fᵃa ab effū fᵃali fᵃq, quatenq fᵃa actuando mq reddit illq pxime capacem extendi, et ita ad effum fᵃq 2regᵗ effus existentiq, et cum Deus se solo supplere ñ posit effum fᵃlem fᵃq, ideo ñ nisi mediante fᵃa pōt tribuere extiq mq.

76\. Arg. 3º et pōt ēē replica: mā Xpti Dni j triduo mortis extitit per extiq diuq absque omni fᵃa, nq fᵃa cadaverica ñ fuit, alias eq in resurrectione dimisisset quod ē 2ª Theologorq axioma: quod verbq semel asumpsit nunquq dimisit: ergo. Nº ans cq inclusa pbāo ñ obstat, nq licet verbq dinq nunquq dimiserit, quod permanter asumpsit, 6º tamq quod solq tapsenter asumpsit, ñ auq 2º modo fᵃam cadaveris suscepit, et nihil ald Theologorq axioma intendit, alias nec in circumcisione pputiq et sanguinq dimisisset.

77\. Arg. 4º licet intlq sit pura pōa ad intlleonq pōt existere sine ulla intlleoe: ergo licet mā sit pura pōa ad fᵃam pōt extēre sine ulla fᵃa. Nº 2mquq; qᵃ intlleo ñ dat intllui pximq capacitatem ad extendq sed ex se illq hēt, cq ñ sit pura pōa in linea entis; fᵃa autq reddit mq capacq extendi; ideoq intllq pōt extēre sine ulla intlleoe secq vº mā absque ulla fᵃa.

78\. Dices: species intlligilis dat intllui pximq capacitatem ad intlligendq; et tamq pōt intllq intlligere, supplente Deo defectq speciei, ut contingit in visione beata: ergo licet fᵃa det materiq capacitatem extendi poterit mā extēre supplente Deo defectum fᵃq substantialis. Nº

cog; q.ª Deg in visione beata gerit q se ipsy muneg speciei, in quo nullã in-
voluit imperfeõ, cum sit muneg causæ fr̃alis extrinsece t̃tanñ; ñ tamẽ
põt supplere per se ipsum muneg fr̃æ intrinsecẽ informantis; alias Deg
sim.ˡ cum mã eet põt cõstituens unum cõpositũ phycũm per se, quod r̃ñat.

79. Arg.ˢ 5º:

prius ñ dependt a posteriori; sed mã ẽ prior fr̃a cum sit illig cã: ergo non
dependet in extendõ a fr̃a. Rº quod licet mã sit prior fr̃a in genẽ causæ ma-
terialis, ẽ tamẽ posterior illa in genẽ causæ fr̃alis, undẽ stat bẽ quod ab
illa in extẽndo dependeat.

80. Arg.ˢ 6º: potest Deus supplere dispoẽs, et independen-
ter ab eis quoscumq effq produxẽ; sed fr̃a se ipsa ñ reddit mg̃ extensã sed
soly dispõnit ut extẽt: ergo potest Deus facere quod mã extẽt sine fr̃a. Rº
q.º dispoẽs aliæ ñ, quæ supponunt subjy cãx fr̃æ, solumq disponunt, ut hæc potig, quã
alig recipiat: has põt Deus miraculose supplere, et supplet plerumq in resur-
rectiobg et sanitatibg miraculose cõcessis. Aliæ ñ quæ dant subjõ prox̃ capacita-
tẽ ad fr̃g, et istæ a Deo suppleri ñ possũ, q.ª nec divinity põt fieri quod subjy
incãx fr̃æ recipiat illã, et sic Deus nequit facere quod corpg sit in loco absq
quãtitate, lucidy absq diaphaneitate, et sic de aliis, quæ late dicunt dispoẽs,
et rev.º ñ sunt cõditiõ requisita, de quorũ genẽ ẽ fr̃a, quæ reddit mg̃ proxẽ
capacẽ recipiendi earũ. Arl 6.º an et qualit̃ mã appẽt oẽs fr̃as?

Arl.º 6.º an, et qualiter mã appetat omnes formas?

prima 81. Devenimg ad explandas mæ primæ proprietates, quarũ ✝, eaq scitu dignimã
ẽ appetitg. Undẽ nota 1º ex A. D.º 1ª 2ª q. 8ª ar. 1º quod appetitg ẽ pondg
propensio, seu inclinãõ appetentis ad bony sibi cõvẽs, dividiturq in naralẽ et
animalẽ. ille regulat.ˢ per aphensionẽ ñ qdẽ nã appetentis, sed supmi opi-
ficis, instituentis naxã; iste v.º per aphensionẽ proprig.

82 Appg analis divitur j sen-
sivy, et intellevy, undẽ appg ẽ 3plx, nempe naralis sensivg, et intellevg. Naralis

cõmtr vocat.ˢ innatg, q.ª inditg ẽ ab Authore nẽ, et cum ipsa nã congenitg
et ẽ inclinãõ nẽ ad bony sibi cõveniens r.º apphensionẽ ñ quidẽ ipsig nẽ
sed supmi Authoris, instituentis naxã qltr lapis appetit centry.

Appg sensivg, et j- 83.
llevg vocat.ˢ elicitus, et cõsistit j aũ elicito a põa appetitiva se movente j
bony apphensy per propriam cogniõnẽ, v.ˡ sensivam si appg sit sensivg seu
anĩalis, v.ˡ intellevã, si appg sit jllevg seu raonalis; cum hac tamẽ diffr̃a, quod
appg sensivg seqẽ fr̃am apphensam ex necessitate et ñ ex libero iudicio
ut appg brutory; appg v.º intellevg seqẽ fr̃am apphensã ñ ex necessitate
sed sm̃ iudiciy libery, ut appg hõy, qui dicitur volũtas.

Nota 2º: quod appg na- 84.
ralis p anallogiam seu methaphoricam proportionẽ ad elicity cõmunitẽ di-
vitur in amorem, desiderium, et gaudium, quatenẽ cõnotat diversõ statg
boni cõvenientis appetenti. Dit appg amoris stricti, et quasi cõplacẽg rã boni
sm̃ se, et quatenẽ præscindit ab eo, quod sit præsentum, v.ˡ absens; dicitur de-
sideriy rã boni absentis, et gaudiy, cõplacentia, fruitio, v.ˡ delectãõ rã bo-
ni præsentis, et possessi. His positis sit

1.ª cõclũo: mã 1.ª appetitu innato proprie ap- 85.
petit fr̃as substantiales. Tenet eg cõmunitr Philosophi, cũ Avicenã, Scaligerũ et
justiny Martyrem. Et prõ 1º ex Phõ 1º phyc. tex. 81. ubi: sed ñ ẽ mã quidẽ ap-
petens illud, atque si fœmina marem, et turpe appetat pulchry.

2º raoẽ: quælibet 86.
res naliẽr appetit suã perfeonẽ, et cõnservãõnẽ; sed quælibet fr̃a substãlis ẽ p-
feõ mæ, nã quælibet actuat mã, illique cõmunicat ẽe simplr substãle; et aliãs
mã 1.ª nequit sine fr̃is substantialibg cõnservari, ut pãt ex dictis: ergo naliẽr
appetit illas. 3º quælibet põa naliẽr appetit proprig actũ; sed quælibet fr̃a substã-
tialis ẽ actg proprig mæ: ergo quod prig.

Obj.ˢ: appg omnis fundat.ˢ in cõveniẽntia 87.
et similĩe r.º D. Th. q. 22. de verit. ar. 1º ad 3ũ; sed mã cum fr̃a ñ hẽt similĩẽ,
cum nihil hẽat fr̃æ: ergo. Rº quod appg ñ fundat.ˢ in similĩe stricta, sed la-

te sumpta, n̄ ē in sitū, v.ᵗ pportione. et hanc hēt fōa cū mā; nā āq. et pōa maxime pportant.

88. Quæres: an appetitus mæ sit distinctus ab ipsa essā mæ? R.ᵒ navē cū S. D.ᵉ 1.ᵃ p. q. 59. ar. 2.ᵒ ubi ait: inclinaõ quæ ē ad ēē rei n̄ ē per alqᵈ superadditum ei, sed per mā, quæ appetit ēē antequā hēat, et per fōā, quæ tenet rem in ēē postquā fuerit. Pᵒ: qᵃ mā p se ipsā et essā ē pura pōā; sed pura pōā p se ipsā respicit sū aūm ut sibi pportatū: ergo p se ipsā appetit fōā. Pᵃt cōa: qᵃ mā per id appetit fōā, per quod ordinat ad eam ut ad actū sibi pportatum. Insuꝑ: qᵃ si appā mæ ēēt alqᵈ illi superadditum et in ipsa receptum, ipā fōa n̄ ēēt āq 1.ᵃ mæ, nec daret illi sū ēē: ergo.

89 Obᵗ: quæ rē separant rē distinguunt; sed separat a mā appā, quo mā desiderat fōam nondum habitam; siquidem dum decursu temporis illā acquirit eam, iā n̄ desiderat: ergo pdictus appetitus distinguit rē a mā. R.ᵒ qᵈ desiderium fōæ nondum habitæ separat a mā, quoad cnnotatū n̄ quoad entitatem, qᵃ separat quoad extrinsecā quæ cnnotat in obliquo, n̄ quoad intrinsecum, quod ipsa dit in recto: eadē enī entitas, ut cnnotat privationē fōæ nondum habitæ ē et dit desiderium, ut vᵒ cnnotat possessionē ē et dit fruitio. S. vcūs

S.ᵘˢ vcūs duæ aliæ cōnes statuuntur.

90. 2.ᵃ Cōclūo: mā 1.ᵒ appetit fōam quā hēt appū gaudij, et fōas quas caret appetitu desiderij; n̄ tamē appetit fōas amissas appetitu praecō, et efficaci sed ad summum appetitu svelavō, et inefficaci, sive amoris stricti. Pᵒ p partes, et quoad sū sic: nā desiderium ē boni absentis, et gaudium boni pñtis et possessi; qᵃ nemo desiderat, quod hēt, nec quiescit per gaudium usque dum possideat sū desideratū; sed fōa, quā mā aū hēt n̄ ē absens, sed pñs et possessa, in qua mā quiescit: ergo n̄ appetit fōam, quā hēt appū desiderij, sed gaudij.

91. Obᵗ: nullus appetitus mæ supponit fōā possessam: ergo nullus datur in mā appā gaudij. R.ᵒ ans: omnis appā identificatus cū mā pcedit fōæ possessionē sicut ipsa mā; sed omnis appā mæ identificatur cū ipsa: ergo nullus. Xᵃ R.ᵒ

quod appā mæ pcedit fōā possessam prioritate naturæ in genē causæ materialis, et supponit fōam possessam eadem prioritate in genē causæ formalis; cū autē hæc prioritas solū sit intelligentiæ, et rōnis, solū sequitur quod in signo in quo appā mæ pcedit fōam possessam n̄ intelligatur possessio fōæ, n̄ vᵒ quod rē n̄ possideat fōam in illo signo, sicut in toto instanti reali; ac pinde n̄ sequitur quod p illo priori n̄ appetat fōam appetitu gaudij.

Dices: j 92.

instanti reali in quo peccatori datur grā datur in ipso pro priori naturæ n̄ gaudium, sed desiderium talis grāæ: ḡ nec datur in mā appā gaudij de fōæ possessæ p priori nā ad possessionem fōæ. N.ᵒ cōñ. qᵃ appā elicitus n̄ regulatur p pñtiam, vᵗ absentiam rei in se, sicut appā innatus, sed p pñtiā, vᵗ absentiā rei in cognitionē; cum autem peccator p priori nā ad possessionē grāæ n̄ cognoscat grām possessam, sed illam iudicet absentē n̄ hēt gaudium, sed desiderium; mā vᵒ in rei veritate possidet fōam, in signo, in quo fōam pcedit, ac pinde appetitu innato gaudet p illo signo de possessione fōæ.

Pᵒ 2.ᵃ pās, cōnis: nā xᵗ S. Pacieq. 1.ᵃ p. q. 19. ar. 1.ᵒ quælibet res ad suam 93. fōā hūc hēt habitum, ut qᵈᵒ n̄ hēt ipsam tendat j eam: ḡ mā 1.ᵒ tendit ad fōas quas caret; sed tendentia ad pprias fōam ē appā, cum sit tendentia ad bonum carentis: ergo tendentia mæ ad fōas ē appā. Rursus; tendentia ad fōam, qua quis caret ē appā desiderij, cū sit appā boni absentis: ergo appā mæ ad fōas quas caret ē appā desiderij.

Obᵗ: mā dū ē sub una fōa nequit alias desiderare: ergo n̄ appetit fōas, quas n̄ hēt appū desiderij. R.ᵒ ans: qᵃ cū n̄ possit alias habere, nisi destructa fōa, quā hēt, appetendo alias appeteret destructionē fōæ quā de pñti possidet, qᵈ ē impossibile, cū illam appetat appetitu gaudij: ḡ 94.

N.ᵒ ans, ad pb. dico, mā appetere pulchritudinē universi; et cū hæc magna ex pᵗᵉ consistat j successiva variatiōe fōarum, quæ deficeret, si mā semp sub ūcā fōa ēēt, ideo desiderat alias. Quod autē ex hac successiōne fōarum sequatur destructio fōæ pñtis per accidens, et raro evenit, et pᵗᵉʳ intentionē nā

magna

que nunquam intendens in malū operat.

95. R. 3.o quia ex pulcherrima Ang. D. dia 2.o c. g. cap. 60. ratione 13. ubi docet, quod in quocunq genere pōa passiva correspondet pōe activae, et illa tantū se extendit quantū ista; sed in nullo agente naturali datr pōa activa ad reproductionem formae amissae; alias resurrectio n esset opus miraculorum: ergo nec in mā e pōa nalis passiva ad formas amissas; ac proinde nec appetitus efficax.

96. Efficax: ad formā natur impossibilem n datr appetitus naturalis efficax; hic enim solum ordinatr medio agente naturali ad executionem naturalem quae tenditur, nisi ad id quod est natur possibilis; sed reproductio formae amissae e formae natur impossibilis, nam a privatione ad habitum n datr natur regressus: ergo in mā 1a n datr appetitus efficax ad formas amissas.

97. Negat tamen negari mā appetitum, quasi speculativum et inefficax, sive amoris stricti ad formas amissas, q omnis constitit in eo, q. forma amissa sit conveniens materiae, et cum ea ita proportionata, ut si ei quomodocunq communicetur de possessione gaudebit, et cum ea compositum naturale constitueret. Quod autem tales formae nequeant natur esse huic appetitui n obstat, q.a cum sit speculativus sistit in ipsa forma in se, et ad executionem n tendit, nisi conditionate, si fuerit possibilis, ut ei utcunq communicet.

98. Hinc explandus e D. Th. 1a p. q. 76. ar. 1.o ad 6um ubi docet, animam ralem separatam a corpore habere naturalem inclinationem ad corporis unionem; nam debet intelligi de inclinatione pure speculativā et amoris stricti, quae n e aliud quam proportio cum mā, ut cum propria pōa.

99. Ob.t etiamsi forma amissa sit natur inconsequibilis, tamen datr in mā appetitus efficax ad illam: ergo. Pr. ans 1.o res quaelibet corruptibilis desiderat perpetuo conservari, quamvis hoc sit impossibile: unde homo adhuc lethali transfixus vulnere vehementer appetit vivere: ergo pariter. 2.o ignis fornacis babilonicae, etiam in circumstantiis in quibus Deus illi denegabat concursum ad comburendum pueros, appetebat combustionem; sed in illis circumstantiis combustio erat impossibilis: ergo. q.d erat.

R. ans 1.d 1um pb. x.o q.a res corruptibiles nec petunt, nec appetunt perpetuo conservari, sed protrahere suam durationem quantum per virtutem causarum naturalium e possibile. Unde homo in casu arguti n appetit per appetitum innatum sed per elicitum vitam. R.d 2um x.o quod ignis babilonicus appetebat comburere, q.a habebat virtutem ad comburendum combustibile in illo eventu, erat ipsi proportionata debita et possibilis secundum leges naturae, solum miraculose impedita; at forma ex suppositione quod sit corrupta n e sm leges naturae consequibilis, nec debita nec in virtute agentis naturalis remanet, unde non datr in mā appetitus propriis et efficax ad illam. 100.

3.a conclusio: mā 1.a aequaliter appetit omnes formas. Sermo e de mā sublunari; q.a cum caelestis satietur forma possessa n appetit alias. Quod autem mā sublunaris appetat omnes formas sublunares constat ex ratione 1ae conclusionis: q.a omnes formae sunt perfectiones mae, dantes illi speciem et esse simpliciter: ergo cum mā sua appetat perfectionem omnes formas appetit. Rursus: q.a mā appetit formam ut perpetuo conservetur; sed per solam formam quam mā amissibiliter possidet n pōt perpetuo conservari, sed per eam et alias: ergo praeter eam appetit alias: ergo omnes cum n sit maior ratio unius, quam alterius. 101.

Quod autem haec appetitus sit ad omnes formas aequaliter probatur: nam mā eatenus appetit formas quatenus actuant eius potentialitatem, dando ei esse simpliciter, et conservationem; sed ad hunc finem omnes formae servant aequalitatem, q. quid sit de maiori perfectione unius, quam alterius, quae mā et per accens se habet: ergo mā aequaliter appetit omnes. 102.

Ob.t 1.o: mā 1.a appetit formam, ut e bona: ergo appetit magis formam meliorem. Pat. cōa: q.a sicut se habet simpliciter ad simpliciter, ita magis ad magis. R.o quod mā appetit formam n ut e bona in se, sed ut e bona sibi, et q.a omnes sunt aequaliter bonae mae, utpote aequaliter convenientes et conducentes ad eius conservationem idcirco omnes appetit aequaliter. 103. subiectum

Ob.t 2.o: mā non pōt habere omnes formas sed unam tantum: ergo n pōt omnes appetere. R.o mā n posse habere omnes formas simul et cathegorematice sed unam tantum; posse tamen successive, et sincathegorematice habere infinitas sine termino. Sicut intellectus ny- 104. antecedit

quẽ pōt tot percipere obiã, quĩ genũ alia, et alia sine tũo cognosce.

105. Obĳ. 3o. mã magis appetit formam sibi magis proportionatã; sed corporea ẽ magis proportionatã mati quã spiritualis; eo quod magis cõvenit cũ illa, in modo ẽndi materiali: ergo. Distĩo maior: proportione fatali, cõ. mali, nõ, et sub eadẽ distĩone minor, nõ cõq. fã. fã corporea, licet mata, et in ẽe entis sit magis proportionatã cũ mã; fã tamẽ omnes ęqualitẽ proportionant, qa omnes omnino ẽe amissibiliter, qd solũ re hic de fati et in quo omnes ęqualitẽ conveniunt.

106. Obĳ. 4o. humanitas Xpti Dni tũta q dinã subsistentia n̄ appetit propriã, qa dinã ẽ nobilior: ergo solũ mã ẽ cũ fã nobiliori, vgo. cũ anã rali, alias n̄ appetit. Nõ causalẽ antecedentis; nã ideo humanitas Xpti Dni n̄ appetit propriã subsistentiã qa tũatr inamissibiliter per dinã, n̄ qa hęc sit nobilior; cũ autẽ anã raonalis informet amissibiliter mã, aliã pōt appetere fã, licet ignobiliorẽ. corollariũ ex probãs mẽ.

Corollariũ de proprietãbs mẽ primæ.

107. Ex dictis colligitr, quę, et quot sint proprietates mẽ, quę quinqȝ cõtr assignantr, nempe: pōa, vnitas, appã, ingenerabilitas, et incorruptibilitas. De 3bs primis actũ ẽ in præcedenbs, nunc restat agere de alĳs duabs. Primã 1a. sic ostenditr: id solũ ẽ generale, quod pōt fieri, ex aliquo præsupposito subtõ; at mã cũ sit 1ũ subiũ fieri n̄ pōt ex præsupposito subtõ: ergo. Quod v. sit incorruptibilis ptr: qa illud corrumpitr, quod desinit ẽe permanente subtõ, in quo erat; at mã n̄ pōt sic desinere, cũ ipsa sit subtũ: ergo. 1a. 2a. 3a.

3a. 4. ## Quæo 3a. de fõa substantiali. Arlus 1. an dẽ, et quid sit fõa substantialis, et qualitr ex pōa mẽ educatur?

1. Dĩ. et qdẽ nobiliũ entis naẽalis priũ ẽ fõa substantialis. Et in primis vt omnino certũ tenendũ ẽ dari fõam substãlẽ a mã rã distam. Prs. qa cũ ens naẽale sit totũ substãale cõpletũ, quod de sola mã verificari negtr a fortiori debet dari fõa substãalis, quę simul cũ mã totũ substã-

tiale cõponat. Prs. qa cũ hõ et equus distinguantr, et n̄ amã, dẽbet dari fõa substãlis, illos distinguens.

Hanc fõam substãalem sic definiit Philosophus: actũ 1s. mẽ 1ũ ex quo fit unum per se. Vbi actũ ponitr loco gñis, in quo fõa convenit cũ accidenbs. Primũ ponitr loco diffẽ, p quod distinguitr ab accidenbs, et a subsistẽa, et extã, quę fõam substantialẽ supponunt. Additr ex quo fit unũ per se, vl. proptr maiorẽ explãonẽ, vl. ad exprimendũ finem intrinsecũ fẽ substãalis, sine quo eius quidditatis conceptus n̄ perfecte percipitr. 2.

Dices: actũ 1s. mẽ ẽ in illa tanquã in subtõ; sed ẽe in alio vt in subtõ repugnat substantię cũ sit proprium accidentis: ergo fõa substãalis actũ 1s. mẽ n̄ ẽ. Rõ. accipi ẽe in subtõ inhęsive, cũ supponat illud in aũ cõpleto cõstitutũ, fõam vo. substãalẽ ẽe in mã n̄ inhęsive, sed informative, qd substantię n̄ repugnat. 3

Dices iterũ: actũ 1s. mẽ debet ẽe aliqd simplex; sed fõa substãalis cõponitr ex aũ et pōa cũ n̄ sit actũ purũ: ergo. Rõ. fõam ẽe simplicẽ in ẽe physicõ, et entarõ qlẽ reqtr ad actũ 1ũ mẽ, cõponitr tamẽ methaphẽ ex aũ, et pōa, quę cũ sit cõpõe p raonẽ n̄ tollit simplicitatẽ realẽ. 4

Instabis: ergo fõa ẽ actũ purũ rã, et physicẽ; siquidẽ rã cõpositã n̄ ẽ. Nõ. cõq. et distĩ. inclusam probaonẽ: rã cõposita n̄ ẽ cõpositione ex his, seu et quod, cõ. cõpõe cũ his, seu vt quo nõ. qa licet fõa physicẽ, et rã n̄ careat partibs, ẽ tamẽ pars cõponens totũ substãale, quod sufficit, vt n̄ sit actũ purũ. 5

Intellecta fẽ substãalis naũã, explicare restat, qlitr educantr aliquę fẽ ex pōa mẽ, eo qd multi Philosophi, tũ Antiq. tũ Moderni propter falsa dixerunt. Nã supposito aõe creaũs ẽe productionẽ entis ex nihilo, idẽ ex nullo præsupposito subtõ; actionẽ vo. eduũs ẽe productionẽ entis ex aliquo præsupposito subtõ. Et aliunde cũ n̄ sit possibilis creao, neqȝ anihilao ex vi agentiũ natiũ, n̄ valentes percipere, illud phylosophorũ eloquium: ex nihilo nihil fit p generaonẽ sic arguebant: nullũ agens creatũ hẽt vĩ efficiendi fẽs 6

ex nihilo sui; q.a mā nuda cū sit rx aquāre a frā distā nihilē frē: ergo nullū agens creatū hēt vim efficiendi aut educendi frām ex nuda mā.

7. Quare ne cogerent fateri, creāonē ēe agenti natrali potem, asseruerūt frās prexistere j mā ab initio suæ creaonis, et j ea latitare, n̄ sm̄ ēe distū, et perfectū, sed sub ēe seminali, vl. inchoato, vl. imperfecto, sive sub alquo gradu cmuni, cfuso aut pōali etc. varios modos dicendi, q omnes hac rāone rejciunt.

8. Nam si illud ēe frē, quod pcederet (quomocūq explicet) esset rx distū a mā et frā ig frā fieret ex nihilo sui, quod vitare intendūt; si esset idencatū rx cū mā, ig ex mā nuda educerent frē, quod ab illis impolē iudicatur; si tandē ēet rx idencatū cū frā, iam ipsa frā pcederet; cū ab esse suo secū rx idencato separari nequeat: ergo frā ante sui eductionē pcederet j mā: ergo nulla frā posset per eductionē pduci. quod experientia ctra dicit.

9. Cū autē nihil educatur ex alio, j quo alquomō n̄ ē, n̄ poterit frā ex mā educi, nisi alquomō sit in illa: ergo cū n̄ sit in illa j aū, sicut aqua in vase; neque sm̄ alqd ēe actuale inchoatū, et imperfectū; relinqt. qd frā sit j mā n̄ j aū, sed in pōa tantū; acqind frām educi ex pōa mē nihil ald erit quā qd frā quæ prius erat j pōa mē fiat aū p aōē agentis. Sic explic. S. D. 1. p. q. 90. ar. 2. ad 2ū his verbis: aū extrahi de pōa mē nihil ald ē, quā alqd fieri aū, quod prius erat in pōa.

10. Hinc cstat frā educi ēe frā fieri ex alquō psupposito subro, tāquā ex causa materiali; frā vo creari ēe frā fieri ex nullo psupposito subro, seu causa materiali. Rāo ē: q.a eduo, quā aō ē oppoita creaōni n̄ opponit ex pe causæ efficientis, q.a aō Dei, sicut ē creava pōt ēe educa; nec opponit ex pe frē: nā, quæ pōt educi pōt etiā a Deo creari: ergo solū ē diffrā in eo, qd j creaōne causa materialis negat, q.a ē ex nihilo, et j eductione causa materialis exigit.

11. Cæterū q.a causa materialis 2ōx exercet munū

subrī; nā alqdo solū ē, subj. in quo frā recipit, n̄ vo ex quo educit; n̄ suffic. vt frā sit educta, et n̄ creata, quod supponat subj. in quo, si non supponat subj. ex quo. Nā in creaōe hoīs anima rāonalis supponit subj. in quo recipit; et tamē q.a n̄ supponit subj. ex quo n̄ educit, sed creat.

Et q.a munū subrī, in quo ē ccursus pasivū mē in frē pductē, sive receptio frē pductē; munū vo subrī ex quo ē ccursus mē in ipsū fieri frē sive receptio ipsius fieri; n̄ suffic, vt frā sit educta et n̄ creata, q.d dependeat j suo esse et cservari a mā, si n̄ dependeat ab illa j suo fieri; nā frē corporū, et elementorū, ita dependent j suo ēe et cservari a mā, vt sine illa n̄ possint existere; et tamē q.a in 1.a pduōe fieri illarū n̄ fuit dependens a mā n̄ fuerūt eductæ sed creatæ. 12.

Ex his habes, rāonē dubitandi allatā no. 6o ēe omnino inefficacē; nā licet agens creatū nequeat efficere frē ex nihilo tā frē, quā subrī; potest tamē efficere frē ex nihilo frē, si supponat subiectū ex quo fiat frā. Rel. 2o vtm anā rāonalis. 13.

Artus 2.us vtm anima rāonalis sit educibilis ex pōa materiæ?

Suppono, anīā ralē de facto n̄ educi ex pōa mē sed a Deo ex nihilo creari, quod pbant Theologi 1.a p. q. 90. ar. 2o. ita vt oppoitū ab alqs vt erroneum ab alijs vo, vt hæreticū reputet. et S. D. 1.a p. q. 118. ar. 2o. sic ccludit corpus arli: et ideo hæreticū ē dicere, quod anima intellevā traducat cū semine. Hoc posito sit. 14.

Nra cclūo: anā rāonalis ē ineducibilis ex pōa mē. cstat ex S. D. 2o. ctra gg. cap. 86 vbi ait: anima jllevā n̄ pōt educi ex pōa mē, q.a excedit totū posse mē. Pt rāoē: quod n̄ ctinet in pōa mē nequit educi ex pōa mē; sed anā ralis n̄ ctinet in pōa mē, cū sit naturæ spiritualis, elevata supra mē, et per se existens et subsistens: ergo. 15.

Pr 2o anima rāonalis, ē independens a mā in ēe, vt definitū ē in Conc. Lateranē- 16.

vi sub Leone X sess. 8a.; sed fūa independens a mā in suo ēē ē ineducibilis ex illa: ergo. Ofīr: fūā independens a mā in operari ē independens in suo ēē; qa operari seqr ad ēē; sed anā raonalis ē independens ā mā in operari, ut pāt in intelle͡ce et volitione, quae organo corporali n̄ sīt affixe: ergo anā raonalis ē independens a mā in ēē. Modo sic: fūa independens a mā in suo ēē ē independens a mā in fieri; qa fieri ē via ad ēē; sed quod n̄ dependet a mā in fieri nequit ex illa educi, ut patet ex aul. antecedenti: ergo.

17. Arg. 1o: anā raonalis dependt in operando a mā, ut pāt in vegetatione et sensatione: ergo ē dependens a mā in ēē, et consequenter ex illa educitur. Dist. ans dependt in operando omnes suas operationes, n̄o. aliquas min͡g pfales. Co ans et n̄o coq.

18. Instas: dependentia anē raonalis a mā in aliq operationibq probat illā ēē ineducibilē: ergo dependentia in aliis pbat, illam ēē educibilem. N̄o coq; qa licet fūa nequeat habere operationes perfectiores se ipsa; pōt tamen habere aliquas inferioris ordis. nihil eā prohibet, causa ēē perfectior suo effu; unde ex quo anā raonalis habeat aliquas operationes a mā independentes, recte colligitur, illā in sua ēē n̄ dependere consequenter n̄ educi, ex dependa vo aliarū h̄ n̄ colligitur.

19. Arg. 2o: anā raonalis in suo effu fūali dependt a mā: ergo educitur ex illa. Ans pāt: qa effus fūalis anē raonalis ē ēē humanū vel hō, qui n̄ datur sine mā. Coa vo pbat: qa intimior ē fūe effus fūalis, quam pfalis operatio; cū effus fūalis fūe sit ipsa fūa communicata subto; sed fūa cujs pfalis operatio dependt a mā educitur ex illa: ergo.

20. Distinguo ans: in suo effu fūali extrinseco vel quasi extrinseco, Co intrinseco n̄o ans. Effus fūalis intrinsecus salvatur in ipsa anā secundum suā entitatē, et hic ē intimior pfali operatione, sed in h̄ n̄ dependt a mā. Effus fūalis extrinsecus involvit fūam et subtū actuatū per fūā; et in h̄ sensu n̄ ē intimior pfali operatione; quia haec in omni statu orit fūe, et procedit a primario illius conceptu, a qua tamen n̄ procedit subtū nec eam in omni statu comitatur.

Arg. 3o: eduo ē pduo fūe ex praesupposito subto; sed ad productionē anē raonalis praesupponitur subtū, siquidem supponitur mā: ergo educitur. Ro quod ad productionē anē raonalis praesupponitur mā n̄ ut subtū ex quo educitur anā, sed ut subtū in quo recipitur et cui unitur, postquā anā pro priori ē producta per creationē. 21

Hic venit disquirendū, 22
an fūa materialis, et corporea ordo fūa equi possit produci per creationē separata a mā, aut postquā iā ē producta per eductionē possit extrahi a mā et existere ab illa separata? Ce quod certū ē natē, et de lege ordia n̄ evenire n̄ posse; eo quod fūa materialis natē dependet a mā in ēē fieri, et conservari; loquendo autē de poā Dei absoluta.

Dico cū oni n̄ro, h̄ bene posse fieri divinitus. 23
Et pbo sic: quod n̄ implicat contradictionē pōt a Deo fieri de poā abluā; sed fūam malē produci aut existere separatā a mā n̄ implicat contradictionē: ergo. Pmix: de effu fūe malis n̄ ē aulis infraō: ergo qd producatur aut extat separata a mā n̄ implicat contradictionē. Ofīr: n̄ magis dependt fūa malis ā mā, quā accids a subto; sed de poā Dei abluā pōt accids existere separatū a subto, cui inhaeret, ut pāt in Eucharistia: ergo.

Objicies 1o: fūa independens a mā, ut anā raonalis, nec de poā abluā Dei pōt produci dependenter a mā, alias ex illa educi posset: ergo fūa dependens a mā, qlis ē fūa malis et corporea, nec divinitus pōt produci independenter ab illa. N̄o coq; qa Deus nequit facere, nec de poā abluā, quod effus n̄ contentus in aliqua causa, ab illa producatur, cū autē anā raonalis excedat capacitatē mē, et intra illā n̄ contineatur, inde ē quod nequit facere, quod anā ralis producatur dependenter a mā tanquā a subto eductionis; ast Deus optime pōt impedire causā contingentem effus ut illā n̄ producat, et supplere eius defectū, cū eminenter contineat perfectiones omnium causarum, atque adeo bene pōt facere, quod fūa malis producatur independenter a mā. ~~Dices~~

~~Dices~~: Dices: Deus 25
n̄ pōt supplere defectū causae malis: ergo nequit fūā malē producere, nisi dependenter a mā. Dist. ans. n̄ pōt supplere fūr, Co, equivalenter, n̄o itaque Deus pōt supplere concursū mē n̄ quidem exercendo munus mē, sed tollendo concursū ipsius.

do, ut ñ sit necessariũ Ꝯcursũ mæ.

26. Obl. 2o: dependentia fæ malis a mâ ẽ illi essentialis; cũ ꝑ ñ distinguat a fa spirituali: ergo. Disq. ans: dependentia actualis, nõ exigitiva et aptitudinalis, Ꝯ. igitur discrimẽ fæ malis ab spirituali stat in eo quod fa spiritualis gõt naturæ existere absq actuali infractiõe mæ, secũ fa materialis quæ nequit nisi supnaturæ, et de pôa absolutã Dei. De ñ amplius statim.

27. Obl. 3o: de ratione fæ spiritualis ẽ, quod extãt, et subsistat per se; sed si fa malis existeret separata a mâ existeret separata a mâ, existeret, et subsisteret per se: ergo ñ eẽt und distingueretur a fa spirituali ac proind eẽt spiritualis, quod implicat. Distõ majorẽ: de ratione fæ spiritualis ẽ quod extãt et subsistat per se naturæ, et ab intrinsecõ, Ꝯ. supnaturæ, et ab extrinsecõ, nego majorẽ, et sub eadẽ distinctione minõ nõ conseq.

28. Itaque de ratione fæ spiritualis, et ut distinguitur a materiali ñ ẽ actualis indpendentia a mâ sed exigentia qdã potentiæ, quo essentia et ab intrinsecõ excedit mæ capacitatẽ ratione cujus potest et ab intrinsecõ petit existere et subsistere extra, et subsistentia nullatenus causabili a mâ, et ẽẽ independens ab illa j suo fieri, ẽẽ, et conservari; cũ autẽ fa malis secundũ suæ intrinsecæ exigentiæ petat dependere a mâ, licet actualiter et ab extrinsecõ ñ dependeat, inde ẽ, qd ñ ẽ spiritualis. Art. 3. utrũ fæ cælorũ et elementorũ j 1o sui productiõe

Art.o 3.o utrũ fæ cælorum, et elementorũ in 1a sui productiõe fuerint eductæ de pôa materiæ.

29. Nostra Ꝯclusio: fæ cælorũ et elementorũ j 1a rerũ productiõe fuerunt de facto Ꝯcreatæ ñ vo eductæ ex pôa mæ. ẽ omnium Thomistarũ Ꝯ. ꝑ RR. Jesuitas. Et Ꝯstat ex illo Genesis 1o: in principio creavit Deus cælũ et terrã, ubi verbũ creavit debet cũ omni rigore, et gratẽ summi: nã xta regulã D. Augustini Ꝯmuniter receptã, verba sacræ paginæ debent intelligi stricte, si ñ sequatur inconveniens; sed nullũ inconveniens sequitur ex eo quod verbũ creavit rigorose intelligatur: ergo. Adde, quod SS. PP. Basilius, Chrysostomus, Cyrillus, Augustinus et D.

Thomas pdictũ testimonium explicant de rigorosa creatione ex nihilo.

Ꝯstat etiã ex D. Thoma j 30.

Ꝯpendio Theologiæ cap. 95. aiente: manifestũ ẽ autẽ, quod corpora cælestia ñ possunt pduci in ẽẽ, nisi ꝑ creationẽ ñ enim pôt dici quod ex mâ aliqua pjacente sint facta. Et postea: relinquitur igitur quod corpora cælestia sint primo a Deo pducta: similiter elementa secundũ se tota ñ sunt ex aliquâ mâ pjacente. ”

31. Ptur ratione: Deus pduxit mã, et fam cæli (idẽ intellige de materia et fa elementi) eadem actiõe; sed talis actio ñ fuit eductio: ergo fuit creatio Ꝯsequenterque fæ cælorũ fuerunt creatæ. Minor patet: nã eadem actio nequit ẽẽ eductio et creatio; sed illa actio fuit creatio, cũ fuisset pductio mæ, quæ sola creatiõe pôt fieri: ergo. Major vo ptur: Deus se solo pduxit mã et fam cæli: ergo eadem actiõe. Ptur Ꝯsequentia: Deus se solo pducens cælum frustra multiplicaret actiões, si eadem posset omnes ejus partes pducere; atqui potuit eadem actiõe totũ cælum pducere, et nihil egit frustra: ergo si se solo pduxit cælum eadem actiõe pduxit mã, et fam cæli.

32. Dices, qd Deus ñ frustra sed rectè multiplicavit actiões: qa operatus ẽ, ut Author naturæ accomodando se naturæ rerũ, ac ibidẽ se exercendo duplici actiõe, altera pducente mã ꝑ signo priori ad fam, altera pducente fam ꝑ signo posteriori ad pductionem mæ; qa scilt mâ xta suã naturã ẽ prior et causa fæ, fa vo posterior, et Ꝯsequens mã.

33. Speciosa qdẽ solutio sed ñ ęque solida. Und Ꝯ. Ꝯtra: qa na rerũ materialiũ solũ exigit mã psupponi ab illo agente, ꝑ ut pducat fam, hẽt necessariò, expectandi pviam mæ pductionẽ ut fam ex psupposito subiecto pducat; sed Deus quando se solo operatur, talẽ indigentiam ñ hẽt: ergo.

34. Ꝯtra: ñ minus psupponitur mâ ex naturâ sua pvie per alterationẽ dispositâ ad receptionẽ hujus fæ ꝑ alteram, quæ prior et causa fæ; sed hoc solũ exigitur, qdo pducens ẽ aliqd agens particulare ñ vo qdo Deus se solo operatur ut omnes fatentur, et Ꝯstat j 1a cælorũ pductiõe: ergo et hoc solũ exigitur ꝑ casu, quo producens sit agens particulare, ñ vo

q.ᵈᵒ Deus se solo operat.

35. Urget: licet ꝑ hōc pueritia, et adolescentia antecedant na-
ẍa virilitatē, et in vegetativis antecedant virgulta arbores, et semina
fructꝰ respectu agentis creati; Deꝰ tamē, ut Auctor nāē hominē in ꝑ-
fecta ętate creavit, et arbores cū fructibꝰ fecit: ꝗ licet mā̃ rū̃ agen-
tis creati exigat ꝓsupponi ꝓducta pro priori ad fr̃ę ꝓduonē, secꝰ v.ᵒ rū̃
Dei 1.ᵒ operantis.

36. Arg.ᵗ 1.ᵒ ex A. D.ᶜ opusc. 42. cap. 15. ubi ait: corpꝰ cęleste
" desequutū ē per eduōnem suę fr̃ę de pōa ꝓpria mę̄, nullo motu locali
" nec alteraōne ꝓcedente: ꝯstitā ergo nā corporis seqt̃ eduōnē fr̃ę de pōa
" mę̄: ergo. Eminentissimꝰ Caietanꝰ, in operibꝰ D. Thę̄ versatissimꝰ, asserit,
hunc tractatū forte A. D.ṛ n̄ vidisse; stylꝰ enī eius n̄ ē, et multa ibi s̄t,
quę ipsiꝰ dr̃ę n̄ ꝯsonant: und̄ et iussu Pij V. minoribꝰ characteribꝰ ex-
cussꝰ ē, ut secernat̃ a legitimis S. Doctoris operibꝰ.

37. Sed ne dicąt v.ᵃ rij̄ h̄
ēē falsū ꝯfugiū, r.ᵒ cū Sapientissimō Mr̃o Joanne a S.ᵗᵒ Thā, eduonē ꝯpta
summi. Uno modo stricte pro eduōe fr̃ę de pōa mę̄ per āonē antece-
dentę ꝓductę. Alio quidē modo late mat̃r et traue pro produōe ult̃ fr̃ę
quę in suo ēē a mā dependt̃, et modo dicto summi eduōnę fr̃ę in opusc.
D. Thę̄. Quod ꝯstat ex his, quę ibi dixerat, ult: cęlū n̄ ēē genitū sed per
simplicē emanaōnę a Deo tantū processisse. Et post verba in arg.ᵗᵒ re
lata subiungit: nec h̄ adhuc ē ꝗᵃ edut̃; sed qᵃ fit unū ex mā, et frā
educta.

38. Arg.ᵗ 2.ᵒ fr̃ę cęlorū et elemtorū dependent ꝑ ēē, et conservari a
mā: ergo etiam in fieri; ac ꝓind̄ fuerūt eductę de pōa mę̄. Pāt coā:
Tū: qᵃ fieri ē via ad ēē. Tū: qᵃ ꝯservāo ē ꝯtinuata ꝓduō; ac ꝓind̄ si
dependent ꝑ conservari, etiā dependent ꝑ fieri, et ꝓduci.

39. Disq.ᵒ ans: dependent ꝑ
ēē et conservari a mā tāquā a subō in quo c.ᵒ tāquā a subto ex quo n.ᵒ Ha
2ꝰ req̃t̃ ad eduonē, et ad h̄ ut fr̃ę dependeant ꝑ fieri, ad quod erat ne
cessariū mā̃ ꝓsupponi per aliq āonē prius natā ꝓductā, quod ꝑ 1.ᵃ rerū

ꝓduōe ꝯnatā fieri n̄ potuit, ut ꝯstat ex ꝓbaōbꝰ. Nec 1.ᵃ ꝯsq ꝓbāo urget; nā
ꝓportio inter esse, et fieri n̄ ꝯsistit in eo, quod fr̃ę, quę dependent in ēē
dependeant ꝑ fieri, sed solū in eo quod neutrū dari possit ꝯnatū sine mā,
qᵃ utrūmꝗ materiale est.

Ad 2ꝰ dico, q.ᵈ ꝯservāo ē ꝯtinuata ꝓduō, eo solū modo 40.
quo ē ꝯservāo; ꝯservāo autē frarū cęli, et elemtī solū ē ꝯservāo illarū
in mā, n̄ v.ᵒ ex mā; und̄ n̄ infert̃ quod dependeant in fieri modo requisito
ad eduonē, ult tāquā a subō ex quo, et per aliq āonē prius natā ꝓducto.
Et insto in intellū, et volūtate Angeli, et in subsistā, et existā, quę in suā
ꝯservaōe a substāa Angeli dependent, secꝰ v.ᵒ in fieri, qᵃ n̄ fuerunt educ-
tę.

Arg.ᵗ 3.ᵒ Deus se solo ꝓduxit plantas, et viventia, et tamē fecit eas ꝑ 41.
eduonē et n̄ per creaōnē: ergo licet Deꝰ se solo ꝓducat mā, et frām cęli
n̄ debet frām ꝑ creaōnē ꝓduxē. N.ᵒ ꝯsq, qᵃ ante plantas et vivētā ꝓexiste-
bat mā, ex qua poterat Deus ꝓdictas educere frās; secꝰ v.ᵒ in 1.ᵒ cęlorum
ꝓduonē; und̄ debuit Deus per eandē aonēm, frā̃. et mā cęli 1.ᵒ ꝓducere
ne frustra mltiplicaret āones, sicut debuit frās plantarū, et viventiū edu-
cere ex mā ꝓexistente, ne frustra de novo materiam produceret. 42

Arg.ᵗ 4.ᵒ āo
qua Deus elementa 1.ᵒ creavit, iā n̄ perseverat, qᵃ cū fr̃ę elementorum
utpote corruptibiles n̄ perseverent, nec perseverat āo earū ꝓduā; sed
āo, qua mā elementorū ꝓduxit, nunc perseverat, sicut, et mā tāquā: ergo
elemtā facta s̄t per duplicē āonē, unā tātū ad mā, et alterā ad frām;
ac ꝓind̄ fr̃ę elementorū fuerūt eductę.

Disq.ᵒ marē: iā n̄ perseverat sub- 43.
iectē, n.ᵒ qᵃ subtive sumpta ē ipse Deus, qᵃ idētificat̃ cū Deo; iā n̄ perseve-
rat traue, c.ᵒ marē, et disq. mīr: āo qua mā elemtorū ꝓduxit nunc perseve-
rat subiectē c.ᵒ, traue n.ᵒ mīr, et ꝯsquā. qᵃ āo illa n̄ ē creaūā solius mā
cū mā n̄ creata, sed ꝯcreata sit; ac subinde traue sumpta ē mā, et frā
elemtī, et n̄ sola mā, cūque hic tāquā iā n̄ sit, nec āo 1.ᵒ ꝓduā mā nunc
ē.

44. Dices: aõ conservaõis mæ ẽ aõ 1ª pductiva illius; q.a conservaõ ẽ cõnuata pductiõ; sed nunc conservat aõ conservaõa mæ elementorum, etiã gravis: ergo et aõ 1ª pductiva. Dist. maj.: ẽ aõ 1ª pductiva illius subue, cõ grave nº. Quia pro conservaõne mæ tñ resp. mutant; nã cũ fræ sublunares corruptibiles sĩt quoties fræ mutant toties mutat ẽe fiale mæ, et aõ illius conservativa supra grave.

45. Quæres: an fræ celorum, et elementorum, saltẽ de pa Dei abltã, j 1ª rerum pductiõe potuerĩt educi ex pa mæ? Rñ affirmat cõ aliquos paucos Thõstas, et pbo sic: nulla ẽ cõtdio aut essẽalis repugnantia in eo, quod hõmĩ fræ producant dependenter a mã tãquã a subõ ex quo; sed hoc ẽ educi: ergo potuerunt educi de pa ablta Dei.

46. Pbõ maj: ñ repugnat, q.d pdictæ fræ pducant a Deo p aõnẽ supponentẽ mã pro priori pductã in eodẽ instanti reali; sed hoc ipso fiunt dependenter a mã pruppõta tãquã a subõ ex quo; q.a si mã præcedit pducta pro priori ad frãm pductionẽ, cũ fræ quæ illarum pdiõ, seu fieri dependent a mã: ergo. Pbõ maj: de facto in eodẽ instanti cõbt praoẽs, prius intelligit prioritate nare aõ Dei conservativa mæ pro illo instanti, quã aõ eductiva fræ; ac proinde mã ut trans aõne sui conservativã p illo priori intelligit cũ sufficienti entitate ut ab illa p posteriori causetr fra et illius fieri: ergo pariter ñ repugnat &c.

Art. 2. expendit aliqua utilia, quæ ex precedentibus emanant.

47. Ex dictis colligit 1º: fras accidentales, quæ per naturalẽ resultantiã oriunt a fris substantialibus, cũ sĩt proprietates et passiones coeducunt si fra sit educta, et si fra sit creata concreant; unde si crearet aqua etiã concrearet frigiditas, quæ ptãs ẽ aquæ. Raõ est: q.a proprietates fiunt per eandẽ aõnẽ, per quã fit fra; nã q dat fram dat cõsequentia ad fram; sed eadẽ aõ nequit ẽe eduõ et creaõ: ergo debent pduci eodẽ modo, quo pduct fra.

48. Sed scias, pdictas fras accidentales ñ educi ex fra cõ cõposito, cui inhærent immediate; alias 2x daret eduõ, una fræ subst-

tialis ex mã pruppõta, et alia ptatis ex pruppõta fra substantiali cõ cõpõto; q.a in ñ eduõe subiũ ex quo educt fra debet supponi pductum ex ñ aliis aõne; sed fra substantialis et eius ptates educunt ex mã 1ª unica aõe eductiva, ita ut mã 1ª quæ sola pruppõnit ad talem aõnẽ sit subiũ immediatum fræ substantialis, et mediatum ptatum eius, et propterea dixi, pdictas fras accidentales, ẽe ñ pdẽ eductas sed coeductas.

Colligit 2º ões 49.
aliãs fras accidentales, artificiales sĩt ut fra Cathedræ, cõ violentas, ut calor aquæ quæ ñ se hñt ut ptates, nec ad fram consequunt fieri per eduõnẽ rigorosam ex pa subti. Raõ ẽ q.a oriunt in pa passiva subti, et fiunt dependenter ab illo p supposito, et per aliã aõnẽ antecedenter pducto; sed nihil ald reqt ad rigorosam eduõnẽ: ergo.

Dices 1º: j mã artis nulla dat pa nãlis ad fras artificiales sicut nec na- 50.
turalis inclinaõ ad eas: ergo ñ possũ educi. 2º fræ violentæ ñ oriunt in pa passiva subti, sed hoc potius illis resistit: ergo quod prius. Ad 1ũ dico, quod licet mã artis ñ hẽat põam naturalẽ ad fras artificiales hẽt tamẽ obedientialẽ, quæ sufficit ad eduõnẽ. Nec dicas, q.a pa obedientialis solũ ẽ ad fras supernãles. Nã pa obedientiali ẽ duplex alia, quæ ẽ in ordine ad Deum, ut ẽ agens supernãle et hæc solũ ẽ ad fras supernãles; et alia, quæ ẽ passiva in ordine ad agens liberum, et artificiale, et hæc ẽ ad fras artificiales.

Ad 2ũ 51.
dico, quod licet subiũ raõne fræ resistat fris violentis, ñ tamẽ resistit raõne mæ 1æ, rũ cuius nllã fra dicit violenta, q.a cũ appetat omnes fras etiã inclinat ad omnes morũ; cõ sicut mã aquæ petit natura fram ignis, ita ẽ in pa cõnali ad calorẽ, cui aqua raõne propriæ fræ resistit.

Colligit 3º: fras accidentales supernãles, ut gratia, 52.
virtutes supernãles, et lumẽ gloriæ ñ creari, sed educi ex pa obedientiali subti, cui inhærent. Raõ ẽ: q.a fræ supernaturales fiunt per aõnẽ distinctã ab aõe pductiva subti supponẽtem ipsum antecedenter pductum, et aliãs dependent in esse, et conservari a subõ: ergo dependent a subto in fieri; proinde educunt de illius pa. Pat cõa: q.a ñ ẽ assignabilis fra dependens in esse a subto, quæ si fiat, per aõnẽ supponentem subiũ, pro priori pductum, ñ dependeat etiã ab illo in fieri.

Sed obt ex subtili D. 53.

grãa in sacra pagina dicit creari ng psalm. 50 dic: cor mundy crea j me Dg

7° Et conc. Trid. sess. 6a. de justificaõe cap. 7°. grãa infundit cy creatis donis supernatbg: ergo ñ educ ex põa subti. R° quod grãa dicit creari ñ physicé sed moraliter, q° fit ex nullo prexistente merito j subto. Dic etiam infundi q° pvenit a causa extrinsica, nempe a Deo, supranã operante, qui yind j rã nullg põam pnaturg, aut exigentig supponit.

54 Obj. 2° grãa ñ continet j põa subti: ergo non pot de illig põa educi. Pt ans: subiy continy fra dit jnclinãong naturalg ad illg; sed anã, que subiy ẽ grãa ñ dit inclinãong natlg ad illg: ergo. R° qd licet grãa ñ contineat in põa nali animg, continet tamg in eig põa obedientiali, que consist in ñ repugnantia, et subiectione animg ad Dey, vt in ea et ex ea qd qd voluerit faciat; subiecty autg, quod soly in põa obedientiali continet fram, ñ exigit, quod hẽat inclinãong ad illg, h enj ppriy ẽ subti, in cuig põa nali conet fra, sed suffit quod hẽat capacitatg, vl ñ repugnantig, vt ex illo educat fra. Ralg 5°.

Arlus 5° vm fra substantialis sit tota quidditas compositi?

55 Averroes, Pereyra et Zamora tenuerut, soly fram substantialg ẽe toty rei qdditatem; mg vo ñ ẽe, nisi receptivy ipsig essentig sicut vagina ẽ soly receptiva, ñ vo constituã gladij. Similiter Plato post Socrate, dicit, soly animg ẽe toty hõg, que degeret in corpore sicut Nauta j navi, Peregrinus in hospitio, vl captivg in carcere, cuig fenestre erant sensg externi. Vnd Socrates cuidg, sibi ignoto, dixit: loquere hosp[es], vt te videg, indicans hõg in corpore latentg per sensg et sermong se se pdere. Modo tamg omnes Dri ~~xij~~ censent cy qq.

56 Assero: fra subtalis ñ ẽ tota rei qdditas, ac pind mã 1a ẽ pãs essalis compositi naturalis. Prob. Ex mã, et fra, vt ex partibg fit una essã: ergo mã 1a ẽ pãs essentig. Pt ans: ex mã et fra, vt ex partibg fit uny per se; sed uny per se ẽ una essã: q. Pt max: ex põa essiã inpleta, et ex actu,

vt ex partibg fit aliquomõ uny, ñ uny p accns: ergo uny p se. Min pat: qa uny p accns resultat ex partibg, quary una ñ ordinat p se ad componendy cy altera; põa autg essiã inpleta per se ordinat ad componendy cy actu. Pt 2°: hõ essiã ẽ ens cõpletg; anima autg essiã ẽ inpleta; ng ex Concil. Lateran. sub Leone X. ẽ vo hõis fra: ergo anima ñ ẽ tota essiã hõis.

Arg 1°. 57

Apostolg ad Corinth. 2° cap. 4° inqt: licet is, q foris ẽ noster hõ corrumpatur, is, q intg ẽ, renovat de die in diem: ergo sentit Apostolg animy soly ẽe hõg interiorg. 2° Phg 2° phys. text. 28. definit frg dicens eam ẽe qd qd erat ẽe rei, per quod intelligit rei qdditatg: ergo fra ẽ qdditas rei.

Ad 58.

1g 1° ex D. Thõ 1° p. q. 75. ar. 5° D. Pauly summere hominy pro pñali pte per sinecdochg: illud enj (inqt Aristoteles) videt ẽe unyquodq, quod ẽ pñale in eo. Per quod pat ad alig authoritatg.

Obj. 2° difficulter: variata 59

mã ñ variat hõ: ergo sola fra ẽ tota eig qdditas. Cõa pat et ans pbat: ng hõ idg ẽ puer, ac senex, et tamg eig mã quotidie mutat, cy vi caloris naturalis paulatj amittat pp. partes mg, et alig per nutritionem subrogent: ergo variata mã &a. Confir: idg hõ, q nunc vivit resurget xo. illd Job. cap. 19: in novissimo die de terra surrecturg sum, et rursg circydabor pelle mea et in carne mea videbo Dey &a; sed ñ negret ẽe si mã eet pãs illig, cy pp. ñ sine in eadg mã resurrecturi, vt contingit ab indis Barbaris, q vulgo vocant Motilones, hi enj vescunt carne humana, et homines venant, sicut nos venamur lepores: ergo.

Distĩgo ans: 60

variata mã materia, ñ variat hõ. 2° fra no ans. Explic solũo ex R. Dra pe q° vltima art. 5°. 1° ad 3°. mã dit variari fra, qdo transit ab una compositio ad ald; vg. si anima mea relinqueret tory corpg, et novy occuparet. Variat vo mã materia, qdo manente eodem composito, et eadg totali matã, quedg eig pãs abit, et nova loco eig subrogat, que conat cy alijs sub

eadẽ dispõe, eadẽ officijsque cũ præcedenti. Dimĩ ergo, quod hæc variaõ materialis ñ variat cõpositũ, ex quo provenit, quod hõ puer, et senex ẽ idẽ hõ.

61. Ad cõfirmaõẽ 2ᵃ ex D. Thõ 4º cᵗʳᵃ gg. cap. 81. mã illiꝰ hõis, misere a Barbaro depasti, ~~tandem fore et~~ restituendũ fore ipsimet hõi devorato; quod vᵒ ad Barbari integritatem defuerit, Deus supplebit ex mã, quæ in decursu vitæ cõ calorẽ nalis dissipaverat.

62. Arg. 3º: idẽ ẽ cõstitutivũ, et distinctivũ; sed totũ distinctivũ uniꝰ cõpositi ab alio ẽ fõa: ergo et totũ cõpositi cõstitutivũ. Rᵒ idẽ ẽẽ cõstitutivũ pᵗⁱᵃˡᵉ et distinctivũ, ñ tamẽ cõstitutivũ totale; ut patet in cõpõe mechaĉa, in qua tũ genꝰ quã diffã cõstituũt speciẽ, et tamẽ sola diffã distinguit eã ab alijs. Artꝰ 6º

Artᵘ 6º utrũ pp.ˢ fõæ substantiales possint simul informare eandẽ nuᵒ materiã?

63. Nota 1º q.ᵈ fõæ in præsenti, aliæ dicũtur subordinatæ, et aliæ ñ subordinatæ, seu disparatæ. ~~[illegible]~~ dispares ũ, quæ intra se nullũ dicũt ordinẽ prioris, et posterioris v.g.ᵃ fõa hominis, et fõa equi, vᵒ duæ fõæ hominis, aut duæ equi. Ad differentiã harũ fõarũ, quæ natæ ũ diversa cõstituere cõposita assignant alij qui ~~substan cõpletam~~ fõas subordinatas ĩ eadẽ substãa cõpleta, et ĩ ea distinctas rᵉ diversos gradũ metaphysicõs superiores, et inferiores eiusdẽ rei, ita ut una fõa tribuat mæ gradũ substantiæ, alia viventis. &ᵃ Et de utraque genere fõarũ procedit dubiũ, tã de facto quã de possibili.

64. Nᵃ 2ᵒ: Scotũ cũ suis propugnare duas ẽẽ fõas in quolibet cõposito substãli, unã speciẽ, alterã cõmunẽ et materialem, quã vocant fõam corporeitatis, rᵃ distinctã a fõa specifica, quæ prĩdem disponit mã ad recipiendã fõam speciẽ, et cũ illa permanet ĩ mã. Hæc autẽ fõam corporeitatis aliꝗ ponunt ĩ omni cõposito substãli, alij eam ĩ solis viventibꝰ admittũt; alijque in solo homine, eo quod ab aĩa rãonali, nequeat provenire corporeitas. Dᵃ omnes sit.

Nᵒᵃ cõclũo: nec de põa Dei ablũa possũ duæ fõæ substãles informare simᵗ eandẽ nuᵒ mã, sive fõæ sint subordinatæ, sive non. Pᵗ rãe: quod implicat 65.
cõdiõnẽ nec divinitꝰ evenire quit; sed duas fõas substãles informare simᵗ eandẽ nuᵒ mã, cᵗʳᵃdiõnẽ implicat: ergo. Pᵗ mir: si duæ fõæ substãles informarent simᵗ eandẽ nuᵒ mã; quælibet ex illis fõis, ẽẽt, et ñ ẽẽt ãꝰ 1ᵘˢ mæ; sed hↄ implicat cᵗʳᵃdiõnẽ: ergo.

Pbatᵘʳ mãr: q.ᵃ in primis quælibet ẽẽt fõa substãlis de cuiꝰ cõceptu ẽ ẽẽ aũ 1ᵘᵐ mæ: ẽ quælibet ẽẽt ãꝰ 1ᵘˢ; deinde nulla ẽẽt ãꝰ 1ᵘˢ; nã si fõa A. v.g.ᵃ præstat 1ᵘᵐ ẽẽ mæ et ẽ ãꝰ 1ᵘˢ illiꝰ; iã fõa B subsequuta nec ẽ 1ᵘˢ ãꝰ, nec 1ᵘᵐ ẽẽ mæ tribuit. Intelligitũ enĩ ẽ, q.ᵈ fõa sit 1ᵘˢ ãꝰ, et alterã supponat; nã 1ᵘᵐ ẽ quod alterũ ñ supponit: ergo cũ fõa B. aũ supponeret non ẽẽt ãꝰ 1ᵘˢ. Rãõ sic propositã pbat de fõis subordinatis, et ñ subordinatis, cũ quælibet earũ sit ãꝰ 1ᵘˢ 66.

Cᵗʳᵃ: si ĩ mã ẽẽt 2plex 67.
fõa substantialis, quælibet ẽẽt, et ñ ẽẽt fõa substantialis, sed accidentalis; sed hↄ repugnat: ergo. Pᵗ mãr ex differentia inter fõam substantialem, et accidentalem; nã hæc advenit enti cõpleto, et ẽ extᵃ illiꝰ essẽam; substãlis vᵒ advenit enti in põa põa cũ quo unũ per se cõpletũ cõstituit; sed si duæ fõæ mã informarent quælibet ex illis adveniret mæ, habenti alterã fõã, quæ cõstitueret ens cõpletũ: ergo quælibet ẽẽt accidentalis; et cũ alias supponatᵘʳ, quod quælibet substãlis sit, utraque ẽẽt, et ñ ẽẽt substãlis, sed accidẽtalis.

Pᵗ 2ᵒ evertendo specialiter fõam corporeitatis: fõæ corporeitatis ñ convenit rãõ, seu essa fõæ physicæ substãlis: ergo talis fõa ruat. 68.
Pᵗ ans: prædictæ fõæ ñ convenit ẽẽ aũ 1ᵘᵐ mæ: ergo. Pᵗ ans: prædictæ fõæ convenit ẽẽ põam phycãm receptivã et informalẽ per aũ phycũ, seu fõam phycã substantialẽ: ergo prædictæ fõæ &ᵃ

Pᵗ cõa: ideo nullꝰ hucusquè somniavit, mã 69.
1ᵘᵐ ẽẽ fõam substãlem, q.ᵃ mã 1ᵃ ẽ põa phycã receptiva, informalis, et cõtralis per fõam substãlem; sed rᵃ Corporeitas fõã corporeitatis si-